

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҒЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ

НАУКА И ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КАЗАХСТАНА 2005-2009

**Статистикалық жинақ
Статистический сборник**

Астана 2010

<p>«Қазақстанның 2005-2009 жылдардағы ғылымы және инновациялық қызметі» Статистикалық жинақ / Астана, 2010 - 80 б. Редакциясын басқарған Ө.А.Смайылов</p>	<p>«Наука и инновационная деятельность Казахстана 2005-2009» Статистический сборник / Астана, 2010 - 80 с. Под редакцией А.А.Смаилова</p>
---	---

010000, Астана қаласы
Орынбор көшесі 8, 2 үй
Министрліктер үйі, 4 кіреберіс
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

010000, г. Астана
ул. Орынбор 8, дом 2
Дом Министерств, 4 подъезд
Агентство Республики Казахстан по статистике

8 (7172) 749547, 749295 телефоны
8 (7172) 749546, 749509
телефон-факсы
Жинақ Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігінің www.stat.gov.kz
веб порталынан алуға болады.

Телефон 8 (7172) 749547, 749295
Телефон-факс 8 (7172) 749546, 749509
Сборник доступен на веб-портале
Агентства Республики Казахстан
по статистике www.stat.gov.kz.

Шартты белгілер:

статистикалық деректер жоқ «...»
құбылыс орын алған, бірақ оның
шамасы тиісті өлшем бірлігінде
дөңгелектеуге келмейді «0,0»
құбылыс жоқ « - »

Условные обозначения:

статистические данные отсутствуют «...»
явление происходило, но величина
его не округляется в соответствующую
единицу измерения «0,0»
явление отсутствует « - »

Алғы сөз

Қазіргі кезде ғылыми қызметтің дамуында жаңа кезең байқалады, ол іргелі және қолданбалы зерттеулерді қаржыландырудың жыл сайынғы өсуімен, жеке секторлар арқылы ғылыми интеграцияларды ынталандыру есебінен жаңа еңгізілімдерді игеруді жеделдетумен, инновациялық қызметтің дамуына жан-жақты қолдау көрсетумен, зеру экономикалық және әлеуметтік міндеттерді шешуде ғылыми-техникалық әлуетті бағдарлаумен сипатталады.

Экономикалық қатынастардың жалпы жүйесінде инновациялық қызметке маңызды рөл бөлінеді, себебі оның соңғы нәтижелері болатын - өндірістің тиімді артуымен, еңбек өнімділігі мен капиталдың өсуімен, жоғары технологиялық өнімдердің көлемімен елдің экономикалық қуаты айқындалады.

Осы статистикалық жинақта Қазақстанның ғылыми және инновациялық әлуетінің жай-күні мен дамуы туралы ақпарат бар.

Жинақта зерттеулер мен әзірлемелерді атқаратын ұйымдардың саны, персоналдардың саны, зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, кәсіпорын қызметтерінің инновациялық нәтижелері мен өнеркәсіптің жеке объектілерін тіркеу туралы деректер, алдыңғы қатарлы өндірістік технологияларды құру және пайдалану туралы мәліметтер бар. Жинақты дайындау кезінде мемлекеттік статистика органдарының статистикалық байқаулар жүргізу жолымен заңды тұлғалардан, үй шаруашылықтарын тексеруден, сондай-ақ Ұлттық зияткерлік меншік институтынан алынған деректер пайдаланылған.

Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер жеке бөлімде келтірілген.

2005-2009 жылдардағы ақпарат Қазақстан Республикасы бойынша тұтастай және облыстар бойынша кейінгі бөлімдерде жарияланады:

- ғылым;
- инновациялық қызмет.

Предисловие

В настоящее время наблюдается новый этап в развитии научной деятельности, который характеризуется ежегодным увеличением финансирования фундаментальных и прикладных исследований, ускоренным освоением нововведений за счет стимулирования интеграции науки с частным сектором, всемерное содействие развитию инновационной деятельности, ориентация научно-технического потенциала на решение насущных экономических и социальных задач.

В общей системе экономических отношений инновационной деятельности отводится ключевая роль, так как ее конечными результатами – повышение эффективности производства, ростом производительности труда и капитала, объемом высокотехнологичной продукции – определяется экономическая мощь страны.

Настоящий статистический сборник, содержит информацию о состоянии и развитии научного и инновационного потенциала Казахстана.

В сборнике представлены сведения о числе организаций, выполнявших исследования и разработки, численности персонала, внутренних затратах на исследования и разработки, результаты инновационной деятельности предприятий, данные о регистрации объектов промышленной собственности, создании и использовании передовых производственных технологий. При подготовке сборника использованы данные, полученные органами государственной статистики от юридических лиц путем проведения статистического наблюдения, обследования домашних хозяйств, а также данные Национального института интеллектуальной собственности.

Краткие методологические комментарии приведены в отдельном разделе.

Информация публикуется по Республике Казахстан в целом и по областям за 2005-2009 годы по следующим разделам:

- наука;
- инновационная деятельность.

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ

1. Ғылымның жағдайы мен дамуының негізгі көрсеткіштері	
Основные показатели состояния и развития науки.....	10
2. Ғылыми-техникалық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар	
Организации, осуществляющие научно-техническую деятельность	12
2.1 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	
Количество организаций, выполняющих исследования и разработки	12
2.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдар саны	
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности.....	13
2.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны.....	14
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности.....	14
2.4 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по областям	15
3. Ғылым кадрлары	
Кадры науки	16
3.1 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками.....	16
3.2 Ұйымдардың меншік нысандары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по формам собственности организаций	17
3.3 Облыстар бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по областям	17
3.4 2009 жылы персонал санаттары мен ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и типам организаций в 2009 году	18
3.5 Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по типам организаций	20
3.6 Персонал санаттары мен қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и секторам деятельности	22
3.7 Білім деңгейі бойынша зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по уровню образования	24

3.8 Ғылыми-техникалық қызмет секторлары бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны Численность исследователей с учеными степенями по секторам научно-технической деятельности.....	25
3.9 Жынысы бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны Численность исследователей, имеющих ученую степень, по полу	26
4. Материалдық-техникалық база	
Материально-техническая база.....	27
4.1 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок	27
4.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок по секторам деятельности.....	28
4.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок по формам собственности	29
4.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок	30
4.5 Экономикалық қызмет түрі «Зерттеулер мен әзірлемелер» бойынша негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар Инвестиции в основной капитал по виду экономической деятельности «Исследования и разработки»	31
4.6 Экономикалық қызмет түрлері бойынша материалдық емес активтердің қолда бары Наличие нематериальных активов по видам экономической деятельности.....	31
5. Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру	
Выполнение научно-технических работ и финансирование науки.....	33
5.1 Ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ	33
5.2 Ғылыми-техникалық қызметтердің маңызды бағыттары бойынша ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуын бөлу Распределение выполнения научно-технических работ по важнейшим направлениям научно-технической деятельности	33
5.3 Облыстар бөлінісіндегі ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ в разрезе областей	34
5.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки	35
5.5 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности.....	35
5.6 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по областям.....	36

5.7 Шығын түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам затрат.....	36
5.8 Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам работ.....	37
5.9 Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по областям науки	38
5.10 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок	39
5.11 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок по секторам деятельности.....	39
5.12 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персоналдың орташа айлық еңбекақысы Среднемесячная заработная плата персонала, занятого исследованиями и разработками	39
6. Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелілігі	
Результативность научных исследований и разработок	40
6.1 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні* Динамика подачи заявок на охранные документы по объектам промышленной собственности*.....	40
6.2 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу* Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*.....	41
6.3 Жаңа технологиялар мен техника объектілерін құрған және пайдаланған ұйымдар саны Количество организаций, создавших и использующих новые технологии и объекты техники.....	42
6.4 Құрылған және пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны Количество созданных и использованных новых технологий и объектов техники	43
6.5 2009 жылғы сатылған және сатып алынған зерттеулер мен әзірлемелер саны Количество проданных и приобретенных исследований и разработок в 2009 году	44
6.6 Зерттеулер мен әзірлемелердің бірлескен жобаларының саны Количество совместных проектов исследований и разработок	45

7. Инновациялар	
Инновации	46
7.1 Кәсіпорындардың инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности предприятий	46
7.2 2009 жылы өндеу өнеркәсібіндегі кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий в обрабатывающей промышленности за 2009 год.....	47
7.3 Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий	49
7.4 Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелер Научно-исследовательские, проектно-конструкторские подразделения на предприятиях	51
7.5 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий по формам собственности	52
7.6 Сатып алынған жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура приобретенных новых технологий (технических достижений) и программных средств.....	54
7.7 Берілген жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура переданных новых технологий (технических достижений) и программных средств.....	54
7.8 Инновациялық өнім көлемі Объем инновационной продукции.....	55
7.9 Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем оказанных услуг инновационного характера	56
7.10 Өнеркәсіп кәсіпорындары меншікті өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	56
7.11 Өнеркәсіп кәсіпорындарының 2009 жылғы экономикалық қызмет түрлері бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции по видам экономической деятельности промышленных предприятий в 2009 году	57
7.12 2009 жылы өнеркәсіп кәсіпорындарының облыстар бойынша инновациялық өнімдері көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции промышленных предприятий по областям в 2009 году	60
7.13 2009 жылы өткізілген инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение реализованной инновационной продукции в 2009 году.....	61
7.14 Технологиялық инновацияға жұмсалған жалпы шығындар құрылымы Структура затрат на технологические инновации	64
7.15 Облыстар бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары Затраты на технологические инновации предприятий по областям	65

7.16 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары	
Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности	66
7.17 Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша	
Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования	66
7.18 Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар	
Затраты на технологические инновации в промышленности	68
Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер	
Краткие методологические пояснения	70

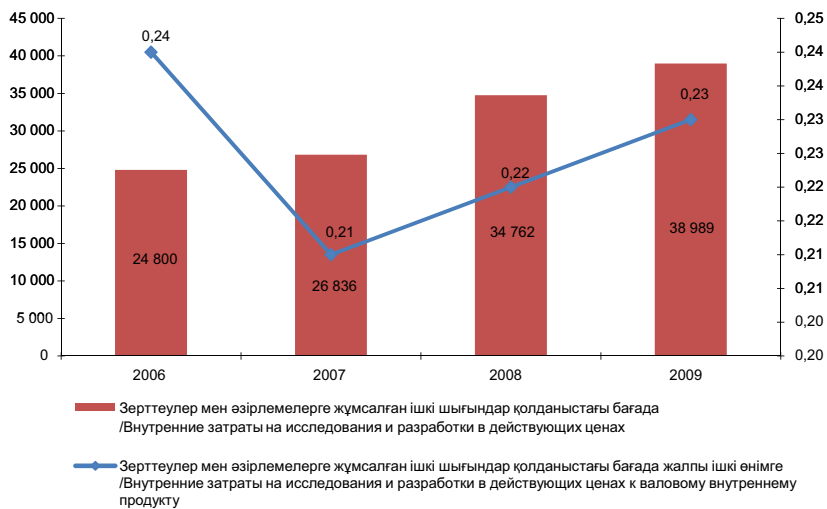
1. ҒЫЛЫМНЫҢ ЖАҒДАЙЫ МЕН ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ СОСТОЯНИЯ И РАЗВИТИЯ НАУКИ

	2005	2006	2007	2008	2009	
Жалпы ішкі өнім, млрд. теңге	7 590,6	10 213,7	12 849,8	16 052,9	17 007,6	Валовый внутренний продукт, млрд. тенге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар қолданыстағы бағада, млн. теңге	21 527,4	24 799,9	26 836,0	34 761,6	38 988,7	Внутренние затраты на исследования и разработок действующих ценах, млн. тенге в процентах к валовому внутреннему продукту
жалпы ішкі өнімге пайызбен	0,28	0,24	0,21	0,22	0,23	Число организаций, выполнявших исследования и разработки
Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	390	437	438	421	414	Численность персонала, занятого исследованиями и разработками (на конец года), человек в том числе:
Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал саны (жыл соңына), адам	18 912	19 563	17 774	16 304	15 793	исследователи из них:
соның ішінде: зерттеушілер одан:	11 910	12 404	11 524	10 780	10 095	доктора наук
ғылым докторлары	1 106	1 157	1 166	1 191	1 340	доктора философии PhD
философияның PhD докторлары	68	кандидаты наук
ғылым кандидаттары	3 018	3 147	3 058	2 861	2 756	Основные средства организаций занятых исследованиями и разработками, млн. тенге
Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын ұйымдардың негізгі қаражаттары, млн. теңге	14 584,2	19 247,7	18 782	19 177	22 003	Среднемесячная номинальная заработная плата занятых по видам экономической деятельности, тенге
Экономикалық қызмет түрлері бойынша жұмыспен қамтылғандардың орташа айлық атаулы жалақысы, теңге	41 512	51 400	64 108	81 810	90 325	Исследования и разработки
Зерттеулер мен әзірлемелер	41 512	51 400	64 108	81 810	90 325	Высшее образование
Жоғары білім	30 312	36 007	45 557	50 877	60 720	

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки

ЖІӨ - ге пайызбен; млн. теңге

в процентах к ВВП; млн. тенге

2. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ҰЙЫМДАР ОРГАНИЗАЦИИ, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

2.1 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Количество организаций, выполняющих исследования и разработки

бірлік						единиц
	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	390	437	438	421	414	Всего
Министрліктер мен ведомстволар ұйымдары	123	128	109	84	79	Организации министерств и ведомств
Ғылым салалары академиясының қоғамдық бірлестіктері	-	-	-	-	-	Общественные объединения Академии отраслей наук
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	16	14	13	10	-	Организации системы Министерства образования и науки
Мемлекеттік басқару орталық органдарының ұйымдары	9	7	8	5	5	Организации центральных органов государственного управления
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	1	2	4	5	6	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	78	92	97	89	78	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	34	30	33	34	36	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	-	-	-	1	-	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	27	34	36	44	24	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	19	20	17	20	36	Конструкторские, проектно-конструкторские, техно-логические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	6	11	9	10	10	Проектные и проектно-изыскательские организации строительства
Өнеркәсіп кәсіпорындары	7	10	11	11	13	Промышленные предприятия
Тәжірибелер жасалатын база	-	-	1	1	4	Опытная база

Соңы

Окончание

	2005	2006	2007	2008	2009	
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	-	-	-	3	6	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации
Қоғамдық ұйымдар	-	-	-	-	8	Общественные организации
Өзгелері	70	89	100	104	105	Прочие

2.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности

бірлік

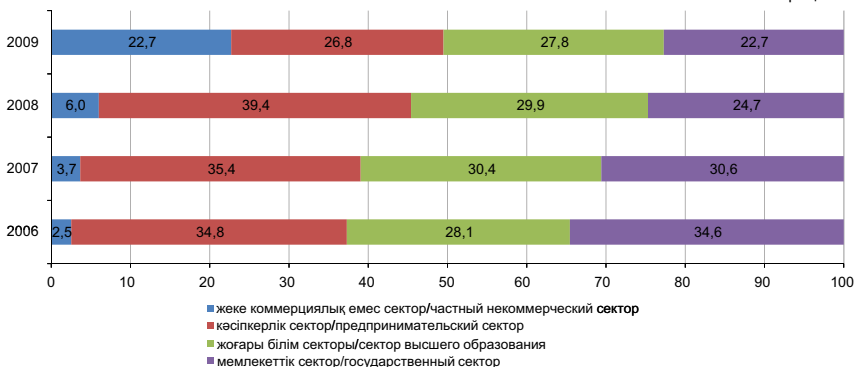
единиц

	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	390	437	438	421	414	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік сектор	149	151	134	104	94	государственный сектор
жоғары білім секторы	114	123	133	126	115	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	112	152	155	166	111	предпринимательский сектор
жеке коммерциялық емес сектор	15	11	16	25	94	частный некоммерческий сектор

Зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдарды бөлу құрылымы Структура распределения организаций, выполняющих исследования и разработки

пайызбен

в процентах

2.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

бірлік

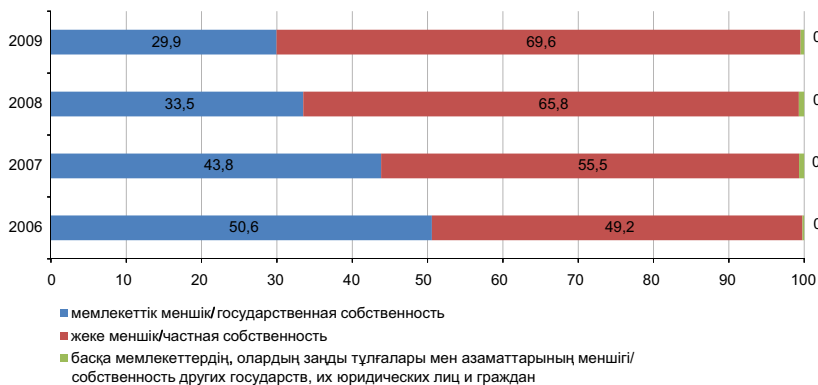
единиц

	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	390	437	438	421	414	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік меншік	215	221	192	141	124	государственная собственность частная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	174	215	243	277	288	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
	1	1	3	3	2	

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдарды бөлу Распределение организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

пайызбен

в процентах

2.4 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по областям

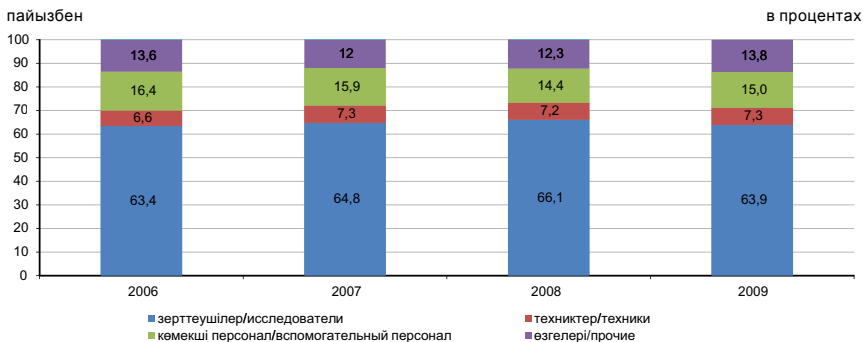
	единиц				
	2005	2006	2007	2008	2009
Қазақстан Республикасы	390	437	438	421	414
Ақмола	8	8	8	8	7
Ақтөбе	15	17	17	16	15
Алматы	8	9	14	12	7
Атырау	8	10	10	11	12
Батыс Қазақстан	11	13	16	10	10
Жамбыл	9	13	12	11	12
Қарағанды	51	51	46	40	29
Қостанай	10	15	16	13	14
Қызылорда	7	6	6	7	7
Маңғыстау	4	6	7	7	6
Оңтүстік Қазақстан	15	14	15	11	10
Павлодар	10	12	12	11	10
Солтүстік Қазақстан	5	4	5	5	5
Шығыс Қазақстан	36	35	35	35	34
Астана қаласы	23	30	35	41	43
Алматы қаласы	170	194	184	183	193

3. ҒЫЛЫМ КАДРЛАРЫ КАДРЫ НАУКИ

3.1 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками

адам	Персонал саны	соның ішінде				человек
		зерттеу-шілер	техниктер	кемекші персонал	өзгелері	
		в том числе				
Численность персонала	исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Барлығы						Всего
2005	18 912	11 910	1 270	3 133	2 599	2005
2006	19 563	12 404	1 281	3 214	2 664	2006
2007	17 774	11 524	1 290	2 824	2 136	2007
2008	16 304	10 780	1 166	2 349	2 009	2008
2009	15 793	10 095	1 151	2 366	2 181	2009
одан ғылыми дәрежесі барлары: ғылым докторлары						из них имеют ученую степень: доктора наук
2005	1 106	1 106	-	-	-	2005
2006	1 157	1 157	-	-	-	2006
2007	1 166	1 166	-	-	-	2007
2008	1 191	1 191	-	-	-	2008
2009	1 340	1 338	-	2	-	2009
философияның PhD докторлары						доктора философии PhD
2005	-	-	-	-	-	2005
2006	-	-	-	-	-	2006
2007	-	-	-	-	-	2007
2008	-	-	-	-	-	2008
2009	68	68	-	-	-	2009
ғылым кандидаты						кандидата наук
2005	3 018	3 018	-	-	-	2005
2006	3 147	3 147	-	-	-	2006
2007	3 058	3 058	-	-	-	2007
2008	2 861	2 861	-	-	-	2008
2009	2 756	2 734	1	9	12	2009

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал құрылымы Структура персонала, занятого исследованиями и разработками

3.2 Ұйымдардың меншік нысандары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по формам собственности организаций

адам	2005	2006	2007	2008	2009	человек
Барлығы	18 912	19 563	17 774	16 304	15 793	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік меншік	13 633	13 805	10 296	7 835	7 640	государственная собственность
жеке меншік	5 269	5 752	7 460	8 452	8 132	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	10	6	18	17	21	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

3.3 Облыстар бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по областям

адам	2005	2006	2007	2008	2009	человек
Қазақстан						
Республикасы	18 912	19 563	17 774	16 304	15 793	
Ақмола	591	579	468	559	555	
Ақтөбе	654	659	532	335	157	
Алматы	709	694	790	547	440	
Атырау	631	654	681	633	554	
Батыс Қазақстан	524	542	657	542	170	
Жамбыл	378	459	417	414	474	
Қарағанды	1 635	1 812	1 140	1 039	735	

Жалғасы	Продолжение				
	2005	2006	2007	2008	2009
Қостанай	378	399	436	333	415
Қызылорда	115	96	72	74	79
Маңғыстау	741	822	801	841	404
Оңтүстік Қазақстан	425	427	353	259	295
Павлодар	205	197	187	181	258
Солтүстік Қазақстан	230	216	147	200	136
Шығыс Қазақстан	1 604	1 606	1 636	1 692	1 757
Астана қаласы	834	1 136	1 468	1 430	1 146
Алматы қаласы	9 258	9 265	7 989	7 225	8 218

3.4 2009 жылы персонал санаттары мен ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и типам организаций в 2009 году

Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
	зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзге-лері			
							Численность персонала
Численность персонала	специалисты-исследователи	техни-ки	вспомо-гатель-ный пер-сонал	про-чие			
Барлығы	15 793	10 095	1 151	2 366	2 181	4 847	Всего
Министрліктер мен ведомстволар ұйымдары	5 690	3 028	449	1 097	1 116	3	Организации министерств и ведомств
Ғылым салалары академиясының қоғамдық бірлестіктері	93	79	-	12	2	-	Общественные объединения Академии отраслей наук
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	-	-	-	-	-	-	Организации системы Министерства образования и науки

	Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірмелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Мемлекеттік басқару орталық органдарының ұйымдары	265	206	15	24	20	Организации центральных органов государственного управления	
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	204	116	34	17	37	Организации местных органов управления	
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	2 434	2 037	129	191	77	4 817 Университеты и другие высшие учебные заведения	
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	2 070	1 553	85	274	158	12 Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям	
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық – конструкторлық ұйымдар	-	-	-	-	-	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки	
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	1 675	876	113	361	325	- Отраслевые научно-исследовательские институты	

Соңы

Окончание

	Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірмелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техни-ки	вспомогательный персонал	прочие		
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	1 280	846	129	87	218	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации	
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	163	124	16	18	5	- проектные и проектно-исследовательские организации	
Өнеркәсіп кәсіпорындары	303	149	12	118	24	- строительства	
Тәжірибелер жасалатын база	46	31	-	13	2	- Промышленные предприятия	
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	167	110	7	21	29	- Опытная база	
Қоғамдық ұйымдар	97	65	7	7	18	- Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации	
Өзгелері	1 306	875	155	126	150	- Общественные организации	
						15 Прочие	

3.5 Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по типам организаций

адам						человек
	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	18 912	19 563	17 774	16 304	15 793	Всего
Министрліктер мен ведомстволар ұйымдары	9 699	10 019	7 858	5 762	5 690	Организации министерств и ведомств

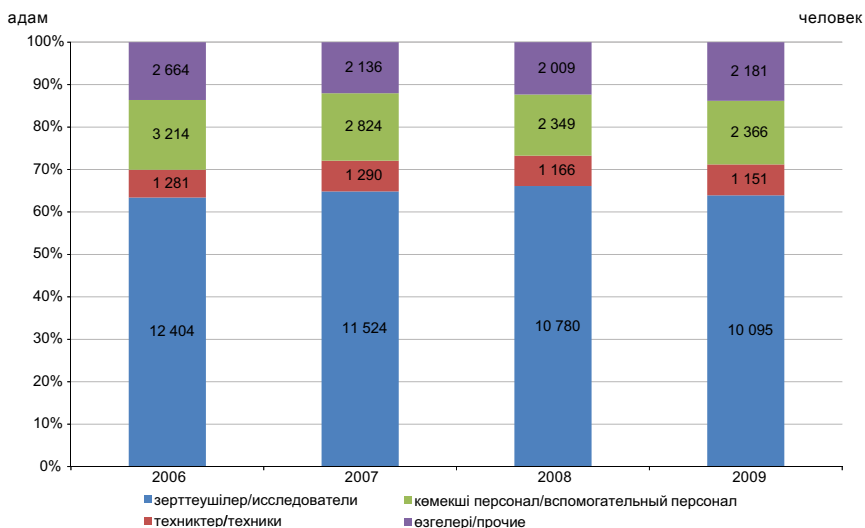
Соңы						Окончание
	2005	2006	2007	2008	2009	
Ғылым салалары академиясының қоғамдық бірлестіктері	-	-	-	-	93	Общественные объединения Академии отраслей наук
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	752	677	564	678	-	Организации системы Министерства образования и науки
Мемлекеттік басқару орталық органдарының ұйымдары	230	175	234	128	265	Организации центральных органов государственного управления
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	10	14	50	36	204	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	2 042	2 837	2 551	2 403	2 434	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	1 988	1 523	1 873	1 895	2 070	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	-	-	-	4	-	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	1 968	2 187	2 268	2 458	1 675	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	678	692	609	562	1 280	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	294	230	144	141	163	Проектные и проектно-изыскательские организации
Өнеркәсіп кәсіпорындары	344	306	277	291	303	Строительства Промышленные предприятия
Тәжірибелер жасалатын база	-	-	33	32	46	Опытная база
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	-	-	-	73	167	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации
Қоғамдық ұйымдар	-	-	-	-	97	Общественные организации
Өзгелері	907	903	1 313	1 841	1 306	Прочие

3.6 Персонал санаттары мен қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и секторам деятельности

адам						человек
	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	18 912	19 563	17 774	16 304	15 793	Всего
зерттеушілер	11 910	12 404	11 524	10 780	10 095	исследователи
техниктер	1 270	1 281	1 290	1 166	1 151	техники
көмекші персонал	3 133	3 214	2 824	2 349	2 366	вспомогательный персонал
өзгелері	2 599	2 664	2 136	2 009	2 181	прочие
соның ішінде қызмет секторлары бойынша:						в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік сектор	10 691	10 885	8 706	6 604	6 252	государственный сектор
зерттеушілер	6 284	6 503	5 160	4 060	3 429	исследователи
техниктер	824	700	673	507	498	техники
көмекші персонал	1 957	1 995	1 589	1 060	1 150	вспомогательный персонал
өзгелері	1 626	1 687	1 284	977	1 175	прочие
жоғары білім секторы	4 035	4 362	4 437	4 828	4 545	сектор высшего образования
зерттеушілер	2 949	3 138	3 301	3 647	3 615	исследователи
техниктер	199	285	283	288	214	техники
көмекші персонал	494	501	523	582	471	вспомогательный персонал
өзгелері	393	438	330	311	245	прочие
кәсіпкерлік сектор	3 869	4 060	4 362	4 525	3 690	предпринимательский сектор
зерттеушілер	2 435	2 571	2 867	2 832	2 215	исследователи
техниктер	228	276	309	339	281	техники
көмекші персонал	649	700	689	645	611	вспомогательный персонал
өзгелері	557	513	497	709	583	прочие
жеке коммерциялық емес сектор	317	256	269	347	1 306	частный некоммерческий сектор
зерттеушілер	242	192	196	241	836	исследователи
техниктер	19	20	25	32	158	техники
көмекші персонал	33	18	23	62	134	вспомогательный персонал
өзгелері	23	26	25	12	178	прочие

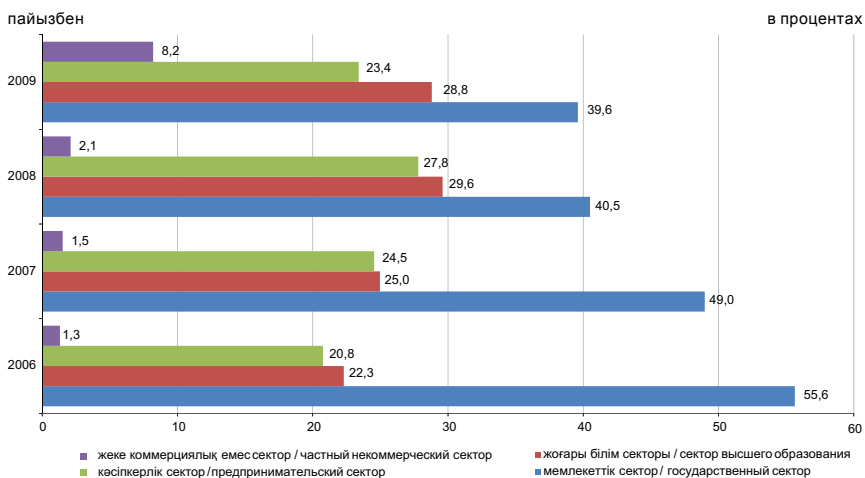
Санаттары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санын бөлу

Распределение численности персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям

Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санын бөлу

Распределение численности персонала, занятого исследованиями и разработками, по секторам деятельности

3.7 Білім деңгейі бойынша зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по уровню образования

адам	соның ішінде білім деңгейі бойынша				человек
	Барлығы	жоғары кәсіптік	орта кәсіптік	өзгелері	
		в том числе имеют образование			
	Всего	высшее профессиональное	среднее профессиональное	прочее	
Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал					Персонал, занятый исследованиями и разработками
2005	18 912	14 222	2 237	2 453	2005
2006	19 563	14 969	2 221	2 373	2006
2007	17 774	13 872	1 965	1 937	2007
2008	16 304	13 036	1 821	1 447	2008
2009	15 793	12 700	1 517	1 576	2009
соның ішінде: зерттеушілер					в том числе: исследователи
2005	11 910	11 910	-	-	2005
2006	12 404	12 404	-	-	2006
2007	11 524	11 524	-	-	2007
2008	10 780	10 780	-	-	2008
2009	10 095	10 095	-	-	2009
техниктер					техники
2005	1 270	366	688	216	2005
2006	1 281	453	592	236	2006
2007	1 290	492	622	176	2007
2008	1 166	482	555	129	2008
2009	1 151	550	399	202	2009
көмекші персонал					вспомогательный персонал
2005	3 133	1 091	999	1 043	2005
2006	3 214	1 204	1 036	974	2006
2007	2 824	1 093	907	824	2007
2008	2 349	1 030	744	575	2008
2009	2 366	1 176	596	594	2009
өзгелері					прочие
2005	2 599	855	550	1 194	2005
2006	2 664	908	593	1 163	2006
2007	2 136	763	436	937	2007
2008	2 009	744	522	743	2008
2009	2 181	879	522	780	2009

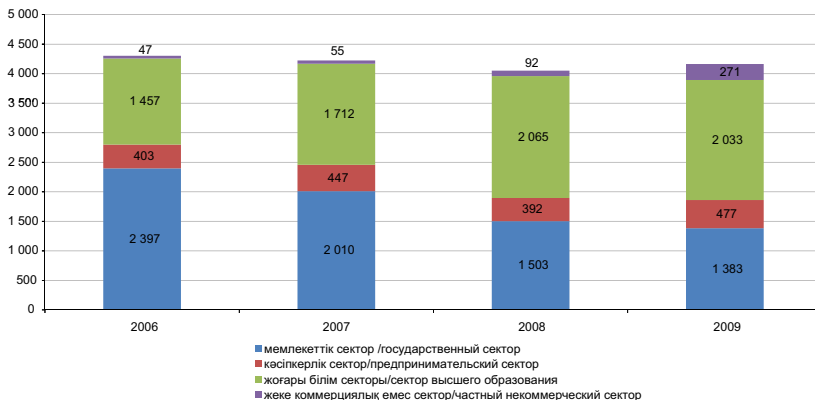
3.8 Ғылыми-техникалық қызмет секторлары бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны Численность исследователей с учеными степенями по секторам научно-технической деятельности

адам		человек		
Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер	соның ішінде			
	ғылым докторлары	фило-фияның PhD докторлары	ғылым кандидаттары	
Исследователи с учеными степенями	в том числе			
	доктора наук	доктора философии PhD	кандидата наук	
Барлығы				Всего
2005	4 124	1 106	...	3 018 2005
2006	4 304	1 157	...	3 147 2006
2007	4 224	1 166	...	3 058 2007
2008	4 052	1 191	...	2 861 2008
2009	4 164	1 340	68	2 756 2009
соның ішінде қызмет секторлары бойынша:				в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік				государственный
2005	2 389	647	...	1 742 2005
2006	2 397	689	...	1 708 2006
2007	2 010	572	...	1 438 2007
2008	1 503	458	...	1 045 2008
2009	1 383	389	19	975 2009
кәсіпкерлік				предпри-мательский
2005	349	78	...	271 2005
2006	403	94	...	309 2006
2007	447	114	...	333 2007
2008	392	95	...	297 2008
2009	477	142	3	332 2009
жоғары білім				высшего образования
2005	1 315	360	...	955 2005
2006	1 457	361	...	1 096 2006
2007	1 712	465	...	1 247 2007
2008	2 065	603	...	1 462 2008
2009	2 033	716	38	1 279 2009
жеке коммер-циялық емес				частный некоммерческий
2005	71	21	...	50 2005
2006	47	13	...	34 2006
2007	55	15	...	40 2007
2008	92	35	...	57 2008
2009	271	93	8	170 2009

Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілердің қызмет секторлары бойынша саны
Численность исследователей с учеными степенями по секторам
деятельности

адам

человек

3.9 Жынысы бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны
Численность исследователей, имеющих ученую степень, по полу

адам

человек

	Барлық зерттеушілер	одан ғылыми дәрежесі барлары						Барлығы	Всего
		ғылым докторлары		философияның PhD докторлары		ғылым кандидаттары			
		еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер		
Исследователи, всего	из них имеют ученую степень								
	доктора наук		доктора философии PhD		кандидата наук		Барлығы	Всего	
	мужчины	женщины	мужчины	женщины	мужчины	женщины			
2005	11 910	861	245	1 640	1 378	2005	
2006	12 404	887	270	1 690	1 457	2006	
2007	11 524	873	293	1 554	1 504	2007	
2008	10 780	886	305	1 421	1 440	2008	
2009	10 095	985	353	47	21	1 447	1 287	2009	

4. МАТЕРИАЛДЫҚ-ТЕХНИКАЛЫҚ БАЗА МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКАЯ БАЗА

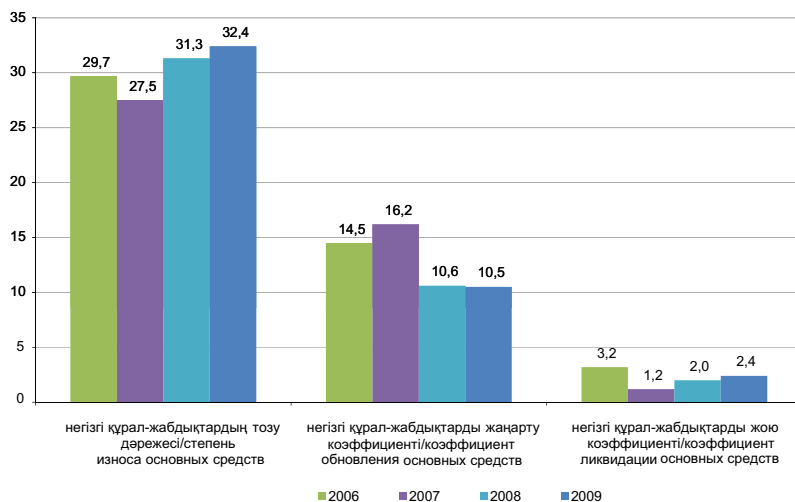
4.1 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок

	2005	2006	2007	2008	2009	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны, млн. теңге	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	22 003,3	Среднегодовая стоимость основных средств, млн. тенге
одан:						из них:
машиналар мен жабдықтар	7 105,7	9 809,8	10 005,4	9 654,5	12 393,0	машины и оборудование
Негізгі құрал-жабдықтардың тозу дәрежесі, %	32,6	29,7	27,5	31,3	32,4	Степень износа основных средств, %
Негізгі құрал-жабдықтарды жаңарту коэффициенті, %	18,6	14,5	16,2	10,6	10,5	Коэффициент обновления основных средств, %
Негізгі құрал-жабдықтарды жою коэффициенті, %	1,4	3,2	1,2	2,0	2,4	Коэффициент ликвидации основных средств, %

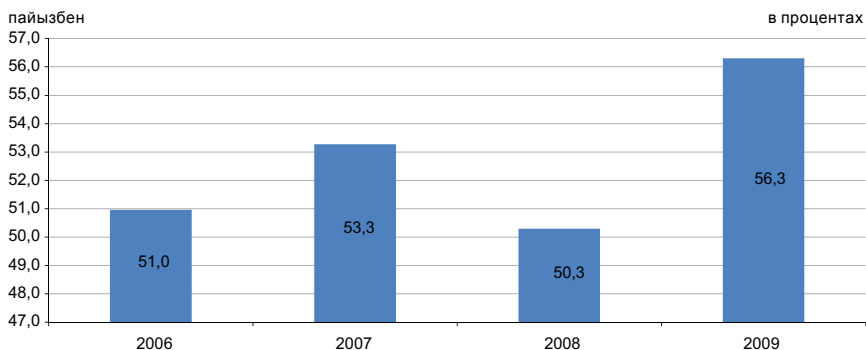
Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар бөлінуі Распределение основных средств для исследований и разработок

пайызбен

в процентах

Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтардың құнындағы машиналар мен жабдықтардың үлес салмағы
Удельный вес машин и оборудования в стоимости основных средств для исследований и разработок

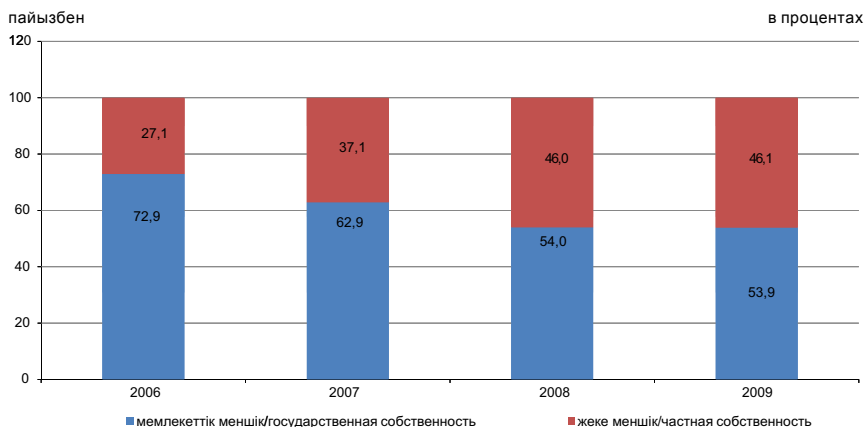
4.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар
Основные средства для исследований и разработок по секторам деятельности

	млн. тенге					млн. тенге
	2005	2006	2007	2008	2009	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	22 003,3	Среднегодовая стоимость основных средств
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік сектор	9 064,7	12 776,3	10 903,2	8 014,7	7 379,4	государственный сектор
жоғары білім секторы	2 228,5	2 892,9	3 080,7	5 146,8	3 962,9	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор жеке коммерциялық емес сектор одан:	3 194,4	3 530,3	4 717,3	5 658,3	8 078,3	предпринимательский сектор
машиналар мен жабдықтар	96,6	48,2	80,7	356,9	2 582,7	частный некоммерческий сектор
соның ішінде:						из них:
мемлекеттік сектор	7 105,7	9 809,8	10 005,4	9 654,5	12 393,0	машины и оборудование
жоғары білім секторы	5 054,8	7 224,5	7 068,5	4 784,8	5 028,0	в том числе:
секторы	756,6	1 142,6	1 045,4	2 212,5	1 354,8	государственный сектор
кәсіпкерлік сектор жеке коммерциялық емес сектор	1 266,8	1 413,5	1 856,4	2 561,9	3 918,5	сектор высшего образования
	27,5	29,2	35,1	95,3	2 091,7	предпринимательский сектор
						частный некоммерческий сектор

4.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар
Основные средства для исследований и разработок по формам собственности

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. тенге
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	22 003,3	Среднегодовая стоимость основных средств
соның ішінде меншік нысандары бойынша:						в том числе по формам собственности:
мемлекеттік меншік	10 174,1	14 037,5	11 810,7	10 352,3	11 847,5	государственная обственность частная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі одан:	4 408,7	5 208,3	6 965,5	8 822,4	10 150,8	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
машиналар мен жабдықтар соның ішінде меншік нысандары бойынша:						из них: машины и оборудование
мемлекеттік меншік	7 105,7	9 809,8	10 005,4	9 654,5	12 393,0	в том числе по формам собственности:
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	4 907,7	8 076,0	6 707,9	5 205,3	6 906,7	государственная собственность частная собственность
	2 197,9	1 732,0	3 294,6	4 447,2	5 483,1	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
	0,1	1,8	2,9	2,0	3,2	

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар құрылымы
Структура основных средств исследований и разработок по формам собственности

4.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар
Основные средства для исследований и разработок

	млн. тенге				
	2005	2006	2007	2008	2009
Қазақстан Республикасы	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	22 003,3
Ақмола	299,0	187,8	236,5	121,6	425,0
Ақтөбе	206,1	395,4	395,0	476,9	530,1
Алматы	390,6	812,8	423,5	339,4	167,8
Атырау	666,2	604,6	618,9	793,0	600,4
Батыс Қазақстан	147,6	168,2	212,9	386,3	108,9
Жамбыл	199,8	240,4	463,0	405,4	777,4
Қарағанды	708,0	804,1	788,9	1 097,9	1 668,0
Қостанай	96,5	124,1	168,4	164,8	323,4
Қызылорда	53,0	35,0	58,5	78,9	68,6
Маңғыстау	1 018,8	901,4	889,3	768,0	955,2
Оңтүстік Қазақстан	418,6	539,2	823,4	494,7	506,1
Павлодар	254,0	495,2	477,3	477,3	431,2
Солтүстік Қазақстан	37,2	94,7	88,5	60,3	94,4
Шығыс Қазақстан	2 477,4	2 372,1	2 524,2	2 808,9	1 492,2
Астана қаласы	727,4	1 568,5	1 971,5	1 914,8	1 727,0
Алматы қаласы	6 884,0	9 904,2	8 642,1	8 788,5	12 127,6

4.5 Экономикалық қызмет түрі «Зерттеулер мен әзірлемелер» бойынша негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар Инвестиции в основной капитал по виду экономической деятельности «Исследования и разработки»

нақты құны бойынша, млн. теңге

по фактической стоимости, млн. тенге

	2005	2006	2007	2008	2009	
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар, барлығы	11 532	13 382	15 448	17 778	15 236	Инвестиции в основной капитал, всего
одан:						из них:
құрылыс-монтаж жұмыстары	4 247	4 177	6 888	10 146	6 745	строительно-монтажные работы
жабдық	5 284	6 072	6 555	7 375	7 231	оборудование
Инвестицияның жалпы көлеміндегі үлес салмағы, %	0,48	0,47	0,46	0,42	0,33	Удельный вес в общем объеме инвестиций, %

4.6 Экономикалық қызмет түрлері бойынша материалдық емес активтердің қолда бары Наличие нематериальных активов по видам экономической деятельности

млн. теңге

млн. тенге

	Жыл соңына материалдық емес активтердің қолда бары					
	Наличие нематериальных активов на конец года					
	2005	2006	2007	2008	2009	
Материалдық емес активтер, барлығы	201 089,4	241 247,4	295 902,9	341 475,5	435 710,3	Нематериальные активы, всего
одан:						из них:
Компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету, барлығы	41 595,7	58 760,7	80 422,1	96 095,8	163 951,2	Компьютерное программное обеспечение, всего по видам экономической деятельности:
экономикалық қызмет түрлері бойынша:						сельское хозяйство
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп	43,9	45,8	60,0	178,1	223,8	хозяйство промышленности
кен өндіру өнеркәсібі	9 612,8	15 133,1	13 189,4	14 015,0	49 780,7	горнодобывающая промышленность
өндеу өнеркәсібі	5 205,5	7 376,3	4 982,2	7 300,0	41 216,2	обрабатывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу	651,9	1 845,1	1 965,5	1 971,7	2 209,2	производство и распределение электроэнергии, газа и воды
құрылыс	233,9	867,0	633,1	722,4	1 379,5	строительство
Лицензиялық келісімдер, барлығы	22 579,6	25 332,4	33 867,5	47 004,1	47 541,2	Лицензионные соглашения, всего

Соңы

Окончание

	Жыл соңына материалдық емес активтердің қолда бары					
	Наличие нематериальных активов на конец года					
	2005	2006	2007	2008	2009	
экономикалық қызмет түрлері бойынша:						по видам экономической деятельности:
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп	2,7	3,0	3,0	3,0	3,4	сельское хозяйство
кен өндіру өнеркәсібі	8 784,5	8 851,6	11 975,5	11 792,8	11 898,9	горнодобывающая промышленность
өңдеу өнеркәсібі	6 668,6	6 327,3	9 657,7	10 133,3	10 252,3	обрабатывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу	2 091,1	2 212,5	1 962,6	1 260,0	1 238,7	производство и распределение электроэнергии, газа и воды
құрылыс	24,8	311,8	355,2	399,9	407,9	строительство
Патенттер, барлығы	50,5	55,2	61,0	50,6	61,7	
экономикалық қызмет түрлері бойынша:	548,8	381,1	457,1	451,0	466,5	Патенты, всего
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп						по видам экономической деятельности:
кен өндіру өнеркәсібі	10,8	8,6	11,0	12,3	10,4	сельское хозяйство
өңдеу өнеркәсібі	26,6	20,6	29,5	111,8	45,8	горнодобывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу	18,8	16,5	16,4	18,5	34,6	обрабатывающая промышленность
құрылыс	7,8	2,3	13,1	93,3	10,5	строительство
						производство и распределение электроэнергии, газа и воды
	0,0	1,8	0,0	0,0	0,7	
	154,2	0,0	0,0	0,0	1,0	строительство

5. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫҢ ОРЫНДАЛУЫ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ВЫПОЛНЕНИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ И ФИНАНСИРОВАНИЕ НАУКИ

5.1 Ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ

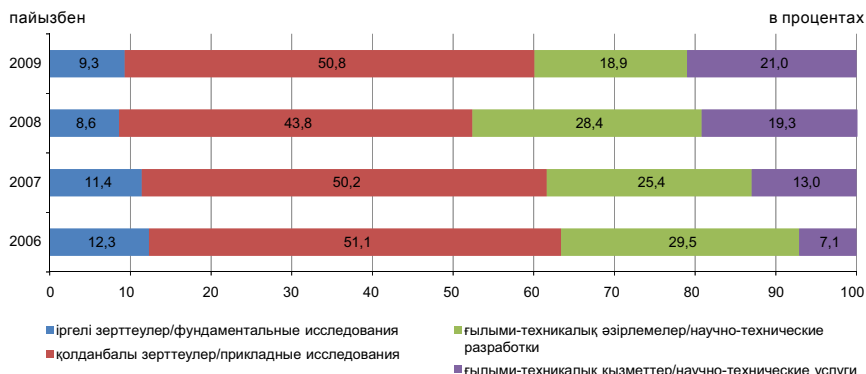
млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. тенге
Орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі, барлығы	29 591,3	35 571,6	37 041,8	49 778,7	46 826,6	Объем выполненных научно-технических работ, всего
соның ішінде: зерттеулер мен әзірлемелер	27 450,9	33 057,1	32 220,2	40 172,5	36 998,4	в том числе: исследования и разработки
ғылыми-техникалық қызметтер одан: өз күштерімен орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі	2 140,4	2 514,5	4 821,6	9 606,2	9 828,2	научно-технические услуги из них: объем научно-технических работ, выполненных собственными силами
соның ішінде: зерттеулер мен әзірлемелер	22 261,2	27 353,0	29 653,4	39 866,7	33 265,2	в том числе: исследования и разработки
ғылыми-техникалық қызметтер	20 292,6	25 350,9	25 216,2	32 036,2	24 932,6	научно-технические услуги
	1 968,6	2 002,1	4 437,2	7 830,5	8 332,6	

5.2 Ғылыми-техникалық қызметтердің маңызды бағыттары бойынша ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуын бөлу

Распределение выполнения научно-технических работ по важнейшим направлениям научно-технической деятельности

ғылыми-техникалық жұмыстардың жалпы көлеміне %-бен	2005	2006	2007	2008	2009	в % к общему объему научно-технических работ
Іргелі зерттеулер	11,7	12,3	11,4	8,6	9,3	Фундаментальные исследования
Қолданбалы зерттеулер	46,3	51,1	50,2	43,8	50,8	Прикладные исследования
Ғылыми-техникалық әзірлемелер	34,7	29,5	25,4	28,4	18,9	Научно-технические разработки
Ғылыми-техникалық қызметтер	7,3	7,1	13,0	19,3	21,0	Научно-технические услуги

Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалу құрылымы Структура выполнения научно-технических работ

5.3 Облыстар бөлінісіндегі ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ в разрезе областей

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	млн. теңге 2009
Қазақстан Республикасы	29 591,3	35 571,6	37 041,8	49 778,7	46 826,6
Ақмола	210,9	288,3	405,9	410,9	464,3
Ақтөбе	319,5	453,2	407,2	546,6	440,3
Алматы	329,6	296,7	588,6	1 278,5	504,1
Атырау	1 969,9	2 845,9	2 884,9	2 800,0	2 651,2
Батыс Қазақстан	209,7	173,8	263,5	238,6	457,2
Жамбыл	261,5	596,8	614,3	1 268,7	1 193,8
Қарағанды	1 270,6	1 456,9	1 262,6	1 329,5	1 272,5
Қостанай	163,3	183,5	221,0	228,5	326,6
Қызылорда	47,3	55,9	70,2	54,0	82,6
Маңғыстау	2 414,9	2 836,2	3 108,5	3 820,4	3 986,9
Оңтүстік Қазақстан	371,1	254,6	316,8	439,2	367,0
Павлодар	353,5	200,0	241,6	514,1	270,8
Солтүстік Қазақстан	71,4	76,1	86,8	150,2	140,6
Шығыс Қазақстан	4 536,7	5 689,2	6 309,6	7 749,4	10 524,2
Астана қаласы	4 657,0	5 019,9	5 619,8	9 818,8	6 092,0
Алматы қаласы	12 404,4	15 144,6	14 640,5	19 131,3	18 052,5

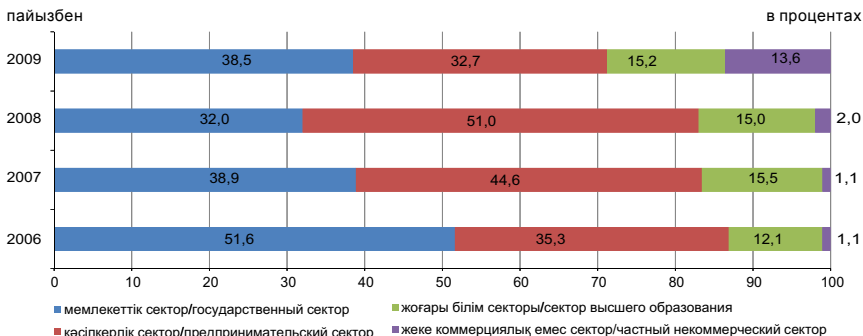
5.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. теңге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6	38 988,7	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						в том числе:
ағымдағы ішкі шығындар	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	38 538,0	внутренние текущие затраты
күрделі қаржы шығындары	1 491,4	1 563,9	1 098,0	1 075,7	450,7	капитальные затраты

5.5 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. теңге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6	38 988,7	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік	9 840,4	12 798,2	10 427,0	11 180,6	15 015,9	государственный
кәсіпкерлік	8 457,3	8 746,1	11 956,5	17 646,0	12 767,5	предпринимательский
жоғары білім жеке коммерциялық емес	2 940,0	2 989,8	4 167,0	5 170,7	5 924,0	высшего образования частный
	289,7	265,7	285,0	764,3	5 281,3	некоммерческий

Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы Структура внутренних затрат на исследования и разработки по секторам деятельности

5.6 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на исследования и разработки по областям

млн. теңге	млн. теңге				
	2005	2006	2007	2008	2009
Қазақстан					
Республикасы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6	38 988,7
Ақмола	213,6	259,2	399,3	464,7	482,6
Ақтөбе	208,0	365,9	343,4	498,1	492,4
Алматы	280,0	309,1	557,4	486,4	537,0
Атырау	1 921,9	1 723,8	2 079,4	2 053,2	1 883,1
Батыс Қазақстан	253,8	199,7	533,3	478,7	489,3
Жамбыл	246,7	520,0	486,2	1 123,3	1 153,8
Қарағанды	1 037,8	1 169,6	1 148,2	1 190,3	1 206,0
Қостанай	166,8	185,5	234,0	214,1	361,0
Қызылорда	46,8	55,5	69,9	59,5	80,8
Маңғыстау	1 731,8	2 263,0	2 598,0	3 425,5	3 138,0
Оңтүстік Қазақстан	431,1	427,2	420,3	384,9	357,9
Павлодар	243,0	174,6	228,4	258,3	303,3
Солтүстік Қазақстан	63,7	68,3	94,3	131,1	129,8
Шығыс Қазақстан	2 095,0	2 274,7	2 735,7	4 273,4	5 589,0
Астана қаласы	1 968,2	1 991,2	2 387,5	4 768,4	4 448,5
Алматы қаласы	10 619,2	12 812,6	12 520,2	14 951,7	18 336,2

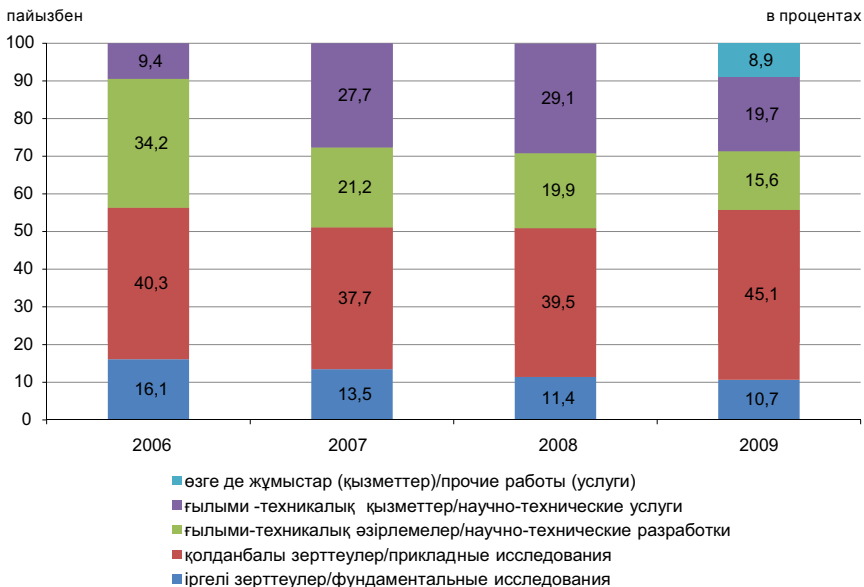
5.7 Шығын түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар
Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам затрат

млн. теңге	млн. теңге					
	2005	2006	2007	2008	2009	
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	38 538,0	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
еңбекақы төлеуге жұмсалған шығындар	8 841,6	10 925,1	12 963,4	15 251,5	18 453,2	затраты на оплату труда
бюджетке аударым машина мен жабдыққа жұмсалған шығындар	1 800,4	2 144,2	2 627,8	2 799,5	2 794,4	отчисления в бюджет
өзге шығындар	2 262,5	2 520,9	1 483,3	2 457,1	884,7	затраты на машины и оборудование
	7 131,5	7 645,8	8 663,0	13 177,8	16 405,7	прочие затраты

5.8 Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам работ

	млн. теңге					млн. тенге
	2005	2006	2007	2008	2009	
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы олардан:	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	38 538,0	Внутренние текущие затраты, всего
іргелі зерттеулер қолданбалы зерттеулер ғылыми-техникалық әзірлемелер ғылыми – техникалық қызметтер	3 089,8 7 249,0 9 697,2 ...	3 744,4 9 354,3 7 944,0 2 193,3	3 468,1 9 692,2 5 454,8 7 122,4	3 846,5 13 320,2 6 704,9 9 814,3	4 107,5 17 373,4 6 009,4 7 599,6	из них: фундаментальные исследования прикладные исследования научно-технические разработки научно-технические услуги

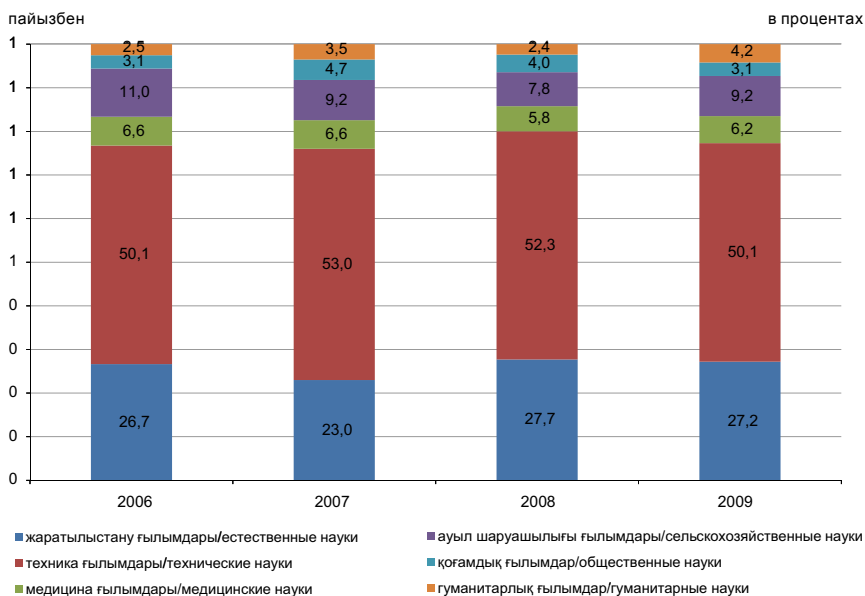
Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар құрылымы Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки по видам работ

5.9 Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по областям науки

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. теңге
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	38 538,0	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
жаратылыстану техника	4 924,3	6 193,1	5 916,9	9 333,2	10 486,8	естественные технические
медицина	1 275,5	1 536,1	1 692,0	1 939,4	2 391,4	медицинские
ауыл шаруашылығы	1 648,4	2 567,3	2 369,7	2 620,2	3 564,4	сельскохозяйственные
қоғамдық	767,5	710,6	1 208,7	1 360,0	1 174,9	общественные
гуманитарлық	462,5	590,2	906,7	806,7	1 618,4	гуманитарные

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындардың құрылымы Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки

5.10 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары
Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. теңге
Күрделі қаржы шығындары, барлығы одан:	1 491,4	1 563,9	1 098,0	1 075,7	450,7	Капитальные затраты, всего
жер учаскелері мен үйлер	436,8	537,2	285,4	127,2	150,6	из них: земельные участки и здания
жабдықтарды сатып алу	926,4	895,1	494,8	797,3	246,3	приобретение оборудования
өзге күрделі қаржы шығындары	128,2	106,9	179,8	142	53,8	прочие капитальные затраты

5.11 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары
Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок по секторам деятельности

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. теңге
Күрделі қаржышығындары, барлығы	1 491,4	1 563,9	1 098,0	1 075,7	450,7	Капитальные затраты, всего
соның ішінде: мемлекеттік	812,1	948,8	353,4	145,8	150,0	в том числе: государственный
кәсіпкерлік	358,7	495,6	648,8	854,6	214,5	предпринимательский
жоғары білім жеке коммерциялық емес	316,6	117,0	88,8	73,3	45,2	высшего образования
	4,0	2,5	7,0	2,0	41,0	частный некоммерческий

5.12 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персоналдың орташа айлық еңбекақысы
Среднемесячная заработная плата персонала, занятого исследованиями и разработками

теңге	2005	2006	2007	2008	2009	теңге
Экономикалық қызмет түрлері бойынша: Зерттеулер мен әзірлемелер	41 512	51 400	64 108	81 810	90 325	По виду экономической деятельности: Исследования и разработки
Жоғары білім	30 312	36 007	45 557	50 877	60 720	Высшее образование

6. ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР МЕН ӨЗІРЛЕМЕЛЕРДІҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК

6.1 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні* Динамика подачи заявок на охранные документы по объектам промышленной собственности*

бірлік						единиц
	2005	2006	2007	2008	2009	
Өнертабысқа өтінімдер берілді	1 626	1 557	1 838	1 668	1 705	Подано заявок на изобретения
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 523	1 433	1 644	1 474	1 513	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	103	124	194	194	192	иностранными заявителями
Пайдалы модельдерге патент беруге өтінімдер берілді	74	114	106	82	105	Подано заявок на выдачу патентов на полезные модели
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	58	76	60	40	80	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	16	38	46	42	25	иностранными заявителями
Өнеркәсіптік үлгілерге қорғау құжаттарын беруге өтінімдер берілді	155	304	245	201	167	Подано заявок на выдачу охранных документов на промышленные образцы
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	121	209	116	117	91	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	34	95	129	84	76	иностранными заявителями
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларын тіркеуге өтінімдер берілді	3 313	4 102	3 911	4 107	3 618	Подано заявок на регистрацию товарных знаков и знаков обслуживания
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 811	2 193	2 047	1 809	1 754	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	1 502	1 909	1 864	2 298	1 864	иностранными заявителями
Селекциялық жетістіктерге патент беруге өтінімдер берілді:	85	41	75	179	130	Подано заявок на выдачу патентов на селекционные достижения:

Соңы	2005	2006	2007	2008	2009	Окончание
соның ішінде:						в том числе:
Жануарлар						
тұқымдарына	14	6	17	32	18	Породы животных
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш						национальными
берушілер	14	6	17	32	18	заявителями
шетелдік өтініш						иностранными
берушілер	-	-	-	-	-	заявителями
Өсімдік сорттары	71	35	58	147	112	Сорта растений
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш						национальными
берушілер	70	30	58	145	110	заявителями
шетелдік өтініш						иностранными
берушілер	1	5	...	2	2	заявителями

6.2 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу*
Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*

бірлік	2005	2006	2007	2008	2009	единиц
Өнертабысқа қорғау құжаттары берілді	1 672	1 671	1 009	1 755	1 687	Выдано охранных документов на изобретения
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 536	1 530	923	1 612	1 563	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	136	141	86	143	124	иностранным заявителям
Пайдалы модельдерге патенттер берілді	45	59	52	110	105	Выдано патентов на полезные модели
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	28	39	42	56	58	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	17	20	10	54	47	иностранным заявителям
Өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжаттары берілді	91	109	206	84	236	Выдано охранных документов на промышленные образцы
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	61	59	126	38	81	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	30	50	80	46	155	иностранным заявителям
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларына куәлік берілді	2 226	2 215	1 793	3 432	3 658	Выдано свидетельств на товарные знаки и знаки обслуживания
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 415	1 364	794	1 459	1 239	национальным заявителям

Соңы						Окончание
	2005	2006	2007	2008	2009	
шетелдік өтініш берушілер	811	851	999	1 973	2 419	иностраннным заявителям
Селекциялық жетістіктерге патенттер берілді:	-	43	11	1	21	Выдано патентов на селекционные достижения:
соның ішінде:						в том числе:
Жануарлар тұқымдарына соның ішінде:	-	-	9	1	8	Породы животных в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	-	-	9	1	8	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	-	-	иностраннным заявителям
Өсімдік сорттары соның ішінде:	-	43	2	-	13	Сорта растений в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	-	43	2	-	12	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	-	1	иностраннным заявителям

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтының деректері бойынша

По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан

6.3 Жаңа технологиялар мен техника объектілерін құрған және пайдаланған ұйымдар саны Количество организаций, создавших и использующих новые технологии и объекты техники

бірлік						единиц
	2005	2006	2007	2008	2009	
Қазақстан Республикасы	262	262	245	208	140	
Ақмола	11	19	15	2	5	
Ақтөбе	17	24	24	20	16	
Алматы	24	14	11	4	2	
Атырау	3	3	1	-	4	
Батыс Қазақстан	9	7	6	5	3	
Жамбыл	5	4	7	4	5	
Қарағанды	15	12	12	13	13	
Қостанай	11	18	19	15	6	
Қызылорда	5	3	2	2	2	
Маңғыстау	7	9	8	4	1	
Оңтүстік Қазақстан	24	26	23	20	15	
Павлодар	8	8	6	11	12	
Солтүстік Қазақстан	6	3	2	-	1	
Шығыс Қазақстан	17	17	15	14	16	
Астана қаласы	5	7	6	9	4	
Алматы қаласы	95	88	88	85	35	

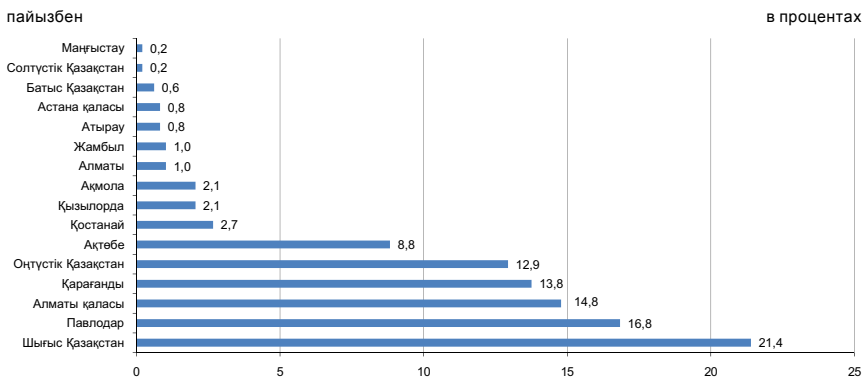
6.4 Құрылған және пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны

Количество созданных и использованных новых технологий и объектов техники

бірлік	единиц				
	2005	2006	2007	2008	2009
Қазақстан Республикасы	787	920	702	823	487
Ақмола	23	27	22	12	10
Ақтөбе	27	38	41	46	43
Алматы	29	22	14	13	5
Атырау	3	5	2	-	4
Батыс Қазақстан	9	14	10	15	3
Жамбыл	13	17	21	16	5
Қарағанды	51	47	49	73	67
Қостанай	15	25	30	24	13
Қызылорда	10	7	7	15	10
Маңғыстау	7	24	18	9	1
Оңтүстік Қазақстан	74	122	93	84	63
Павлодар	58	53	65	97	82
Солтүстік Қазақстан	6	3	2	-	1
Шығыс Қазақстан	76	90	85	128	104
Астана қаласы	7	15	31	48	4
Алматы қаласы	379	411	212	243	72

2009 жылы құрылған және пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің бөлінуі

Распределение созданных и использованных новых технологий и объектов техники в 2009 году

6.5 2009 жылғы сатылған және сатып алынған зерттеулер мен әзірлемелер саны
Количество проданных и приобретенных исследований и разработок в 2009 году

бірлік

единиц

	Зерттеулер мен әзірлемелер саны					
	басқа ұйымдарға, кәсіпорындарға сатылған			басқа ұйымдардан, кәсіпорындардан сатып алынған		
	барлығы	Қазақстан Республикасы шегінен тыс	Қазақстан Республикасы шегіннен	барлығы	Қазақстан Республикасы шегінен тыс	Қазақстан Республикасы шегіннен
	Количество исследований и разработок					
проданных другим организациям, предприятиям			приобретенных от других организаций, предприятий			
всего	в пределах Республики Казахстан	за пределами Республики Казахстан	всего	в пределах Республики Казахстан	за пределами Республики Казахстан	
Қазақстан Республикасы	11 115	11 091	24	868	837	31
Ақмола	3 500	3 500	-	-	-	-
Ақтөбе	-	-	-	18	13	5
Алматы	-	-	-	-	-	-
Атырау	205	205	-	57	49	8
Батыс Қазақстан	9	9	-	-	-	-
Жамбыл	-	-	-	-	-	-
Қарағанды	301	301	-	22	20	2
Қостанай	5	5	-	-	-	-
Қызылорда	10	10	-	-	-	-
Маңғыстау	160	160	-	2	2	-
Оңтүстік Қазақстан	7	7	-	-	-	-
Павлодар	3	3	-	5	4	1
Солтүстік Қазақстан	-	-	-	-	-	-
Шығыс Қазақстан	94	84	10	7	3	4
Астана қаласы	98	86	12	104	93	11
Алматы қаласы	6 723	6 721	2	653	653	-

6.6 Зерттеулер мен әзірлемелердің бірлескен жобаларының саны Количество совместных проектов исследований и разработок

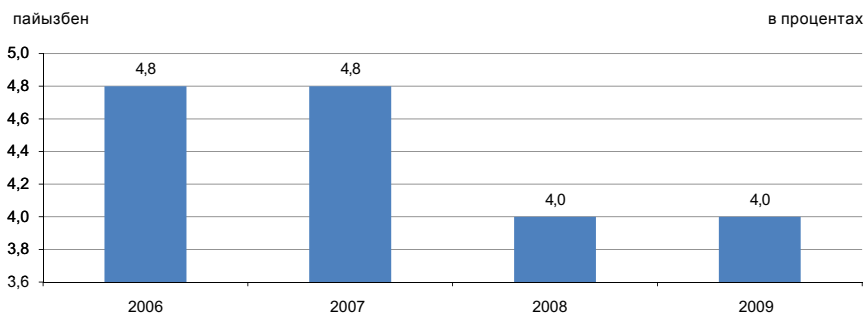
бірлік		единиц						
Барлығы	соның ішінде серіктестер типі бойынша							Барлығы
	кәсіпорындармен және ұйымдармен	өнімнің (жұмыстардың, қызметтердің) тұтынушылармен	жабдықты, материалдарды, жиынтықтарды, бағдарламалық құралдарды жеткізушілермен	консалтинг, ақпараттық фирмалармен	ғылыми ұйымдармен	жоғары оқу орындармен	дамыту институттарымен	
Всего	в том числе по типам партнеров							Всего
	с предприятиями и организациями	с потребителями продукции (работ, услуг)	с поставщиками оборудования, материалов, комплектующих, программных средств	с консалтинговыми, информационными фирмами	с научными организациями	с высшими учебными заведениями	с институтами развития	
Барлығы								Всего
2005	567	59	213	43	11	161	70	10 2005
2006	499	25	97	40	25	212	71	29 2006
2007	609	24	145	95	18	240	74	13 2007
2008	553	81	98	74	29	216	45	10 2008
2009	235	32	46	65	9	60	15	8 2009
одан:								из них:
ТМД елдерінің кәсіпорындары және ұйымдарымен								с предприятиями и организациями стран СНГ
2005	49	1	4	11	-	31	2	- 2005
2006	63	3	6	8	-	36	7	3 2006
2007	114	1	8	36	-	58	11	- 2007
2008	92	8	6	25	8	41	3	1 2008
2009	186	21	46	47	4	53	8	7 2009
басқа елдердің кәсіпорындары және ұйымдарымен								с предприятиями и организациями других стран
2005	37	2	3	20	1	8	1	2 2005
2006	58	-	-	15	11	10	20	2 2006
2007	54	-	1	17	7	11	18	- 2007
2008	49	4	1	13	7	5	18	1 2008
2009	49	11	-	18	5	7	7	1 2009

7. ИННОВАЦИЯЛАР ИННОВАЦИИ

7.1 Кәсіпорындардың инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности предприятий

	2005	2006	2007	2008	2009	
Респонденттер саны, барлығы	10 392	10 591	10 889	11 172	10 096	Количество респондентов, всего
одан:						из них:
инновациясы бар	352	505	526	447	399	имеющие инновации
инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	3,4	4,8	4,8	4,0	4,0	уровень активности в области инноваций, %
инновациясы жоқ	10 040	10 086	10 363	10 725	9 697	не имеющие инновации
инновация саласындағы енжарлық деңгейі, %	96,6	95,2	95,2	96,0	96,0	уровень пассивности в области инноваций, %
Инновациялық өнімдерінің ЖІӨ-дегі үлесі, %	1,58	1,53	1,19	0,69	0,49	Доля инновационной продукции к ВВП, %
Инновациялық өнімдер өнеркәсіп өндірісінің көлеміндегі үлесі, %	2,3	2,4	2,0	1,3	1,0	Доля инновационной продукции в общем объеме промышленного производства, %
Ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелердің саны ондағы: қызметкерлердің тізімдік саны, адам	677	724	763	745	688	Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений в них: списочная численность работников, человек
	9 542	11 472	9 375	10 781	...	

Инновация саласындағы белсенділік деңгейі Уровень активности в области инноваций

**7.2 2009 жылы өңдеу өнеркәсібіндегі кәсіпорындардың
инновациялық белсенділігі
Инновационная активность предприятий в обрабатывающей
промышленности за 2009 год**

	Респон- дентер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласын- дағы енжарлық деңгейі, %	
		иннова- циясы бар	иннова- циясы жоқ			
	Количе- ство ре- спонден- тов, всего	в том числе		Уровень ак- тивности в области ин- новаций, %	Уровень пассивно- сти в обла- сти инно- ваций, %	
		имею- щие ин- нова- ции	не имею- щие ин- новации			
Қазақстан						Республика
Республикасы	10 096	399	9 697	4,0	96,0	Казахстан
одан:						из них:
Өңдеу өнеркәсібі соның ішінде:	4 848	186	4 662	3,8	96,2	Обрабаты- вающая промыш- ленность
Тамақ өнімдерін өндіру	873	26	847	3,0	97,0	в том числе: Производство продуктов питания
Сусындарды өндіру	197	13	184	6,6	93,4	Производство напитков
Темекі өнімдерін өндіру	4	0	4	0,0	100,0	Производство табачных изделий
Тоқыма бұйымдарын өндіру	86	1	85	1,2	98,8	Производство текстильных изделий
Киім өндіру	250	3	247	1,2	98,8	Производство одежды
Былғары және оған жататын өнімдерді өндіру	28	2	26	7,1	92,9	Производство кожаной и относящейся к ней продукции
Жиһаздан басқа ағаштан және тоздан жасалған бұйымдарды өндіру;						Производство деревянных и пробковых изделий, кроме мебели;
сабаннан және өруге арналған материалдан жасалған бұйымдар өндіру	143	2	141	1,4	98,6	производство изделий из соломки и материалов для плетения
Қағаз және қағаздан жасалған өнімдер өндіру	60	1	59	1,7	98,3	Производство бумаги и бумажной продукции

Жалғасы

Продолжение

	Респон- дентер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласын- дағы енжарлық деңгейі, %	
		иннова- циясы бар	иннова- циясы жоқ			
	Количе- ство ре- спонден- тов, всего	в том числе		Уровень ак- тивности в области ин- новаций, %	Уровень пассивно- сти в обла- сти инно- ваций, %	
	имею- щие ин- нова- ции	не имею- щие ин- новации				
Жазылған материалдарды басып шығару және жаңғырту	429	6	423	1,4	98,6	Печать и воспроизведение записанных материалов
Кокс және мұнай өңдеу өнімдерін өндіру	20	4	16	20,0	80,0	Производство кокса и продуктов нефтепереработки
Химиялық өнеркәсіп өнімдерін өндіру	158	14	144	8,9	91,1	Производство продуктов химической промышленности
Негізгі фармацевтикалық өнімдерді өндіру	54	8	46	14,8	85,2	Производство основных фармацевтических продуктов
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	443	14	429	3,2	96,8	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Өзге металл емес минералдық өнімдерді өндіру	533	19	514	3,6	96,4	Производство прочей неметаллической минеральной продукции
Металлургия өнеркәсібі	81	17	64	21,0	79,0	Металлургическая промышленность
Машиналар мен жабдықтардан басқа дайын металл бұйымдарын жасау	391	9	382	2,3	97,7	Производство готовых металлических изделий, кроме машин и оборудования
Компьютерлер, электрондық және оптикалық бұйымдарды жасау	43	7	36	16,3	83,7	Производство компьютеров, электронной и оптической продукции
Электр жабдықтарын жасау	56	9	47	16,1	83,9	Производство электрического оборудования

	Респонденттер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласындағы енжарлық деңгейі, %	
		инновациясы бар	инновациясы жоқ			
	Количество респондентов, всего	в том числе		Уровень активности в области инноваций, %	Уровень пассивности в области инноваций, %	
имеющие инновации		не имеющие инноваций				
Басқа санаттарға кіргізілмеген машиналар мен жабдықтар жасау	135	14	121	10,4	89,6	Производство машин и оборудования, не включенных в другие категории
Автокөлік құралдарын, трейлерлер және жартылай тіркемелер жасау	15	3	12	20,0	80,0	Производство автотранспортных средств, трейлеров и полуприцепов
Өзге де көлік құралдарын жасау	6	1	5	16,7	83,3	Производство прочих транспортных средств
Жиһаз жасау	224	4	220	1,8	98,2	Производство мебели
Өзге дайын бұйымдарды жасау	41	2	39	4,9	95,1	Производство прочих готовых изделий
Машиналар мен жабдықтарды жөндеу және орнату	578	7	571	1,2	98,8	Ремонт и установка машин и оборудования

7.3 Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий

	Респонденттер саны, барлығы					одан									
						инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны					инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %				
	Количество респондентов, всего					из них									
количество инновационно – активных предприятий						уровень активности в области инноваций, %									
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Қазақстан Республикасы	10 392	10 591	10 889	11 172	10 096	352	505	526	447	399	3,4	4,8	4,8	4,0	4,0
Ақмола	542	555	575	579	589	8	12	12	7	7	1,5	2,2	2,1	1,2	1,2
Ақтобе	368	384	430	442	397	17	23	24	18	16	4,6	6,0	5,6	4,1	4,0
Алматы	673	699	763	752	695	15	20	16	14	10	2,2	2,9	2,1	1,9	1,4
Атырау	300	282	296	328	276	3	22	11	9	8	1,0	7,8	3,7	2,7	2,9
Батыс Қазақстан	312	329	246	265	267	7	7	12	13	12	2,2	2,1	4,9	4,9	4,5
Жамбыл	332	351	363	385	320	19	23	32	23	14	5,7	6,6	8,8	6,0	4,4
Қарағанды	934	894	981	986	908	42	57	60	64	56	4,5	6,4	6,1	6,5	6,2
Қостанай	552	574	652	643	600	8	11	16	13	9	1,4	1,9	2,5	2,0	1,5

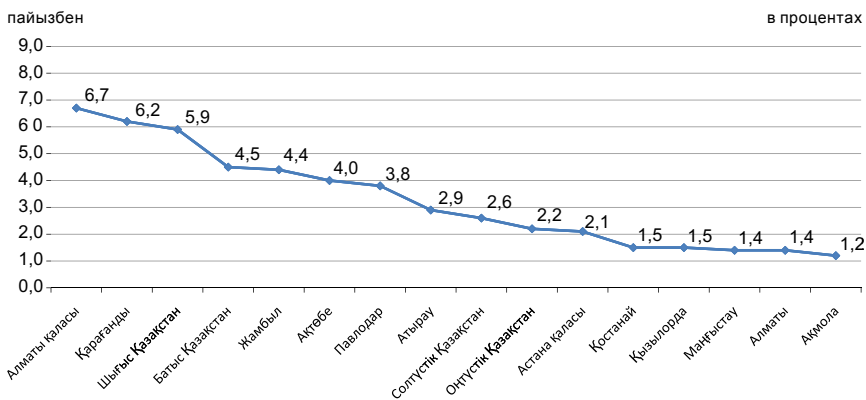
Соңы

Окончание

	Респонденттер саны, барлығы					одан									
						инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны					инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %				
	Количество респондентов, всего					из них									
						количество инновационно – активных предприятий					уровень активности в области инноваций, %				
2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	
Қызылорда	245	255	252	270	275	3	6	6	8	4	1,2	2,4	2,4	3,0	1,5
Маңғыстау	402	402	517	515	440	10	13	12	10	6	2,5	3,2	2,3	1,9	1,4
Оңтүстік Қазақстан	684	688	690	694	687	16	17	19	17	15	2,3	2,5	2,8	2,4	2,2
Павлодар	581	541	542	530	500	16	39	44	19	19	2,8	7,2	8,1	3,6	3,8
Солтүстік Қазақстан	430	389	410	404	378	8	8	9	10	10	1,9	2,1	2,2	2,5	2,6
Шығыс Қазақстан	892	920	989	954	800	37	63	55	41	47	4,1	6,8	5,6	4,3	5,9
Астана қаласы	725	717	732	833	705	11	20	22	15	15	1,5	2,8	3,0	1,8	2,1
Алматы қаласы	2 420	2 611	2 451	2 592	2 259	132	164	176	166	151	5,5	6,3	7,2	6,4	6,7

2009 жылы облыстар бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі

Уровень инновационной активности предприятий по областям в 2009 году

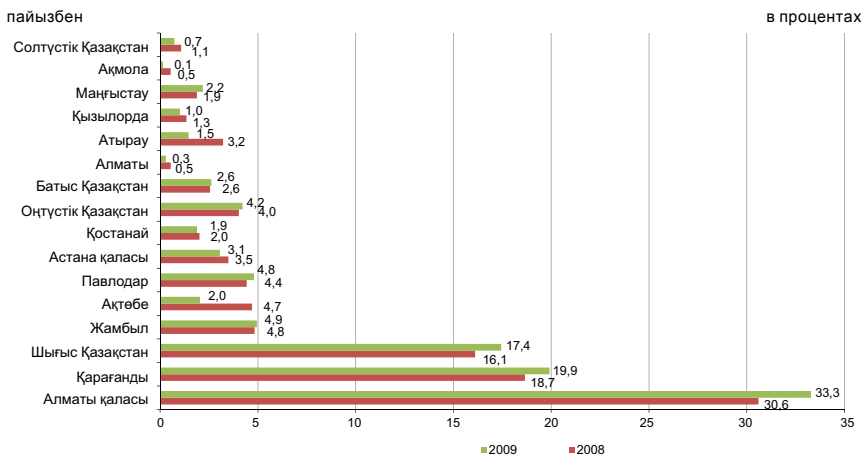

7.4 Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелер Научно-исследовательские, проектно-конструкторские подразделения на предприятиях

бірлік	единиц				
	2005	2006	2007	2008	2009
Қазақстан					
Республикасы	677	724	763	745	688
Ақмола	3	4	6	4	1
Ақтөбе	33	30	34	35	14
Алматы	3	13	12	4	2
Атырау	8	10	26	24	10
Батыс Қазақстан	15	15	12	19	18
Жамбыл	39	41	39	36	34
Қарағанды	140	126	129	139	137
Қостанай	15	20	21	15	13
Қызылорда	9	9	9	10	7
Маңғыстау	5	5	11	14	15
Оңтүстік Қазақстан	25	20	13	30	29
Павлодар	29	30	31	33	33
Солтүстік Қазақстан	1	2	7	8	5
Шығыс Қазақстан	53	89	94	120	120
Астана қаласы	3	25	41	26	21
Алматы қаласы	296	285	278	228	229

Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау- конструкторлық бөлімшелердің саны

Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений на предприятиях

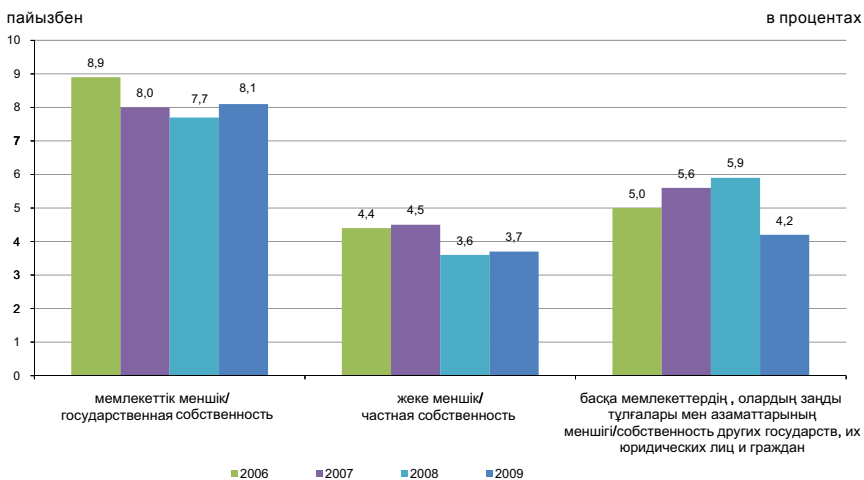
7.5 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі

Инновационная активность предприятий по формам собственности

	Кәсіпорындардың жалпы саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі, %	
	Общее число предприятий, единиц	Количество инновационно-активных предприятий, единиц	Доля инновационно-активных предприятий, %	
2005				
Барлығы	10 392	352	3,4	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	861	65	7,5	государственная собственность
жеке меншік	9 141	273	3,0	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	390	14	3,6	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
2006				
Барлығы	10 591	505	4,8	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	802	71	8,9	государственная собственность
жеке меншік	9 330	411	4,4	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	459	23	5,0	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
2007				
Барлығы	10 889	526	4,8	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	763	61	8,0	государственная собственность
жеке меншік	9 643	438	4,5	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	483	27	5,6	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
2008				
Барлығы	11 172	447	4,0	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	728	56	7,7	государственная собственность

	Кәсіпорындардың жалпы саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі, %	
	Общее число предприятий, единиц	Количество инновационно-активных предприятий, единиц	Доля инновационно-активных предприятий, %	
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	9 938	361	3,6	частная собственность
	506	30	5,9	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
		2009		
Барлығы	10 096	399	4,0	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	582	47	8,1	государственная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	9 012	331	3,7	частная собственность
	502	21	4,2	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі
Доля инновационно-активных предприятий по формам собственности

7.6 Сатып алынған жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы
Структура приобретенных новых технологий (технических достижений) и программных средств

пайызбен	в процентах					
	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	100	100	100	100	100	Всего
соның ішінде сатып алу нысандары бойынша:						в том числе по формам приобретения:
пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілерді, өнертабыстарды, пайдалану патентіне, лицензиясына құқық зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесі	12,3	20,5	5,4	25,1	50,0	права на патенты, лицензии на использование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов
ноу-хау, технологияларды тапсыруға келісім	2,1	1,0	0,9	2,4	0,6	результаты исследований и разработок
жабдықты сатып алу	58,7	52,0	41,7	55,7	-	ноу-хау, соглашение на передачу технологий
басқалары	11,7	17,4	51,3	16,2	46,3	- покупка оборудования другие

7.7 Берілген жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы
Структура переданных новых технологий (технических достижений) и программных средств

пайызбен	в процентах					
	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	100	100	100	100	100	Всего
соның ішінде тапсыру нысандары бойынша:						в том числе по формам передачи:
өнертабыстарды, өнеркәсіптік үлгілерді, тиімді үлгілерді пайдалану патентіне, лицензиясына құқық	10,3	2,7	3,3	38,9	21,0	права на патенты, лицензии на использование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов
зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесі	78,0	72,3	17,9	52,8	74,4	результаты исследований и разработок
ноу-хау, технологияларды тапсыруға келісім	1,2	0,5	0,1	-	0,6	ноу-хау, соглашение на передачу технологий
жабдықтарды сату	5,5	11,8	1,2	4,2	-	- продажа оборудования
басқалары	5,0	12,7	77,5	4,2	4,0	другие

7.8 Инновациялық өнім көлемі Объем инновационной продукции

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. тенге
Инновациялық өнімнің көлемі, барлығы	120 408,3	156 039,8	152 500,6	111 531,1	82 597,4	Объем инновационной продукции, всего
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	65 686,1	81 149,9	82 841,6	60 655,7	34 259,5	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	17 384,6	23 244,3	25 872,8	6 604,7	8 643,5	из них в страны СНГ
одан өткізілгені :						из них реализовано:
Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	44 133,1	88 416,5	107 585,8	89 650,3	71 591,5	Продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	16 669,0	35 721,5	49 993,9	58 631,6	...	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	10 161,8	16 593,3	15 667,0	5 910,5	...	из них в страны СНГ
Жетілдіруге ұшыраған өнімдер	70 870,1	56 570,1	38 818,0	15 492,4	7 408,0	Продукция, подвергавшаяся усовершенствованию
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	46 362,1	40 898,6	31 217,8	1 160,3	...	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	5 413,8	3 740,2	8 732,3	694,1	...	из них в страны СНГ
Өзге инновациялық өнімдер	5 231,2	10 835,5	5 936,5	5 474,9	1 575,8	Прочая инновационная продукция
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	2 655,0	4 529,8	1 630,0	315,6	...	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	1 809,0	2 910,8	1 473,5	-	...	из них в страны СНГ

7.9 Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем оказанных услуг инновационного характера

млн. тенге	2005	2006	2007	2008	2009	млн. тенге
Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер, барлығы	5 866,7	6 431,1	7 512,5	18 240,4	13 854,6	Оказано услуг инновационного характера, всего
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	328,0	236,1	1 992,8	1 795,0	...	за пределы Республики Казахстан
	9,3	8,0	132,8	276,6	...	из них в страны СНГ

7.10 Өнеркәсіп кәсіпорындары меншікті өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий

пайызбен	2005	2006	2007	2008	2009	в процентах
Қазақстан Республикасы	2,4	2,4	2,1	1,3	1,0	
Ақмола	10,1	36,5	35,8	4,0	1,0	
Ақтөбе	0,3	1,3	2,0	1,8	0,8	
Алматы	5,0	5,8	3,5	-	0,2	
Атырау	0,03	0,2	-	0,1	-	
Батыс Қазақстан	0,2	0,4	0,3	0,4	0,1	
Жамбыл	2,0	1,5	2,7	5,1	2,5	
Қарағанды	11,7	6,4	4,8	1,9	2,7	
Қостанай	0,1	0,6	0,7	1,3	0,7	
Қызылорда	0,0	-	-	-	-	
Маңғыстау	1,1	0,6	0,7	0,4	0,0	
Оңтүстік Қазақстан	4,3	4,5	1,8	0,8	2,1	
Павлодар	3,5	0,3	0,5	6,9	8,4	
Солтүстік Қазақстан	4,8	6,4	2,2	5,5	4,7	
Шығыс Қазақстан	5,0	3,6	5,6	1,1	1,2	
Астана қаласы	4,1	2,3	-	-	0,0	
Алматы қаласы	3,0	2,4	2,0	2,2	2,0	

7.11 Өнеркәсіп кәсіпорындарының 2009 жылғы экономикалық қызмет түрлері бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі
Распределение объема инновационной продукции по видам экономической деятельности промышленных предприятий в 2009 году

млн. теңге

млн. тенге

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Барлығы	80 575,3	71 591,5	7 408,0	1 575,8	Всего
Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	3 357,1	2 818,0	21,8	517,2	Горнодобывающая промышленность и разработка карьеров
соның ішінде:					в том числе:
Көмір және лигнит өндіру	-	-	-	-	Добыча угля и лигнита
Шикі мұнайды және табиғи газды өндіру	168,9	-	-	168,9	Добыча сырой нефти и природного газа
Металл кендерін өндіру	2 882,9	2 534,5	-	348,3	Добыча металлических руд
Кен өндіру өнеркәсібінің басқа салалары	305,3	283,5	21,8	-	Прочие отрасли горнодобывающей промышленности
Кен өндіру өнеркәсібі саласындағы техникалық қызметтер	-	-	-	-	Технические услуги в области горнодобывающей промышленности
Өңдеу өнеркәсібі	76 202,2	68 763,4	6 380,5	1 058,5	Обрабатывающая промышленность
соның ішінде:					в том числе:
Тамақ өнімдерін өндіру	8 403,7	6 995,3	1 320,6	87,8	Производство продуктов питания
Сусындарды өндіру	1 911,7	1 222,8	659,9	29,1	Производство напитков
Темекі өнімдерін өндіру	-	-	-	-	Производство табачных изделий

Жалғасы

Продолжение

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Тоқыма бұйымдарын өндіру	194,6	194,6	-	-	Производство текстильных изделий
Киім өндіру	90,7	10,0	80,7	-	Производство одежды
Былғары және оған жататын өнімдерді өндіру	155,8	155,8	-	-	Производство кожаной и относящейся к ней продукции
Жиһаздан басқа ағаштан және тоздан жасалған бұйымдарды өндіру; сабаннан және өруге арналған материалдан жасалған бұйымдар өндіру	66,6	66,6	-	-	Производство деревянных и пробковых изделий, кроме мебели; производство изделий из соломки и материалов для плетения
Қағаз және қағаздан жасалған өнімдер өндіру	164,9	4,7	160,2	-	Производство бумаги и бумажной продукции
Жазылған материалдарды басып шығару және жаңғырту	1 247,6	-	1 247,6	-	Печать и воспроизведение записанных материалов
Кокс және мұнай өңдеу өнімдерін өндіру	1 775,0	1 775,0	-	-	Производство кокса и продуктов нефтепереработки
Химиялық өнеркәсіп өнімдерін өндіру	6 765,1	6 554,3	208,0	2,8	Производство продуктов химической промышленности
Негізгі фармацевтикалық өнімдерді өндіру	651,5	534,5	117,0	-	Производство основных фармацевтических продуктов

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	1 260,4	1 260,4	-	-	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Өзге металл емес минералдық өнімдерді өндіру	3 206,5	2 923,1	1,1	282,3	Производство прочей неметаллической минеральной продукции
Металлургия өнеркәсібі	40 674,8	40 118,9	268,0	287,9	Металлургическая промышленность
Машиналар мен жабдықтардан басқа дайын металл бұйымдарын жасау	1 459,5	787,2	668,8	3,5	Производство готовых металлических изделий, кроме машин и оборудования
Компьютерлер, электрондық және оптикалық бұйымдарды жасау	2 082,1	1 837,3	-	244,8	Производство компьютеров, электронной и оптической продукции
Электр жабдықтарын жасау	1 999,3	1 298,5	700,8	-	Производство электрического оборудования
Басқа санаттарға кіргізілмеген машиналар мен жабдықтар жасау	1 474,3	1 351,5	30,8	92,0	Производство машин и оборудования, не включенных в другие категории
Автокөлік құралдарын, трейлерлер және жартылай тіркемелер жасау	1 700,2	783,3	917,0	-	Производство автотранспортных средств, трейлеров и полуприцепов
Өзге де көлік құралдарын жасау	513,4	513,4	-	-	Производство прочих транспортных средств

Соңы

Окончание

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Жиһаз жасау	1,0	1,0	-	-	Производство мебели
Өзге дайын бұйымдарды жасау	-	-	-	-	Производство прочих готовых изделий
Машиналар мен жабдықтарды жөндеу және орнату	403,5	375,2	-	28,3	Ремонт и установка машин и оборудования
Электрмен жабдықтау, газ, бу беру және ауа баптау	1 005,8	-	1 005,8	-	Электроснабжение, подача газа, пара и воздушное кондиционирование
Суды жинау, өңдеу және бөлу	-	-	-	-	Сбор, обработка и распределение воды

7.12 2009 жылы өнеркәсіп кәсіпорындарының облыстар бойынша инновациялық өнімдері көлемінің бөлінуі
Распределение объема инновационной продукции промышленных предприятий по областям в 2009 году

млн. теңге

млн. тенге

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде		
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе		
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция
Қазақстан Республикасы	80 575,3	71 591,5	7 408,0	1 575,8
Ақмола	1 039,0	1 028,8	10,1	-

Соңы

Оқоняние

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде		
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе		
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция
Ақтөбе	4 428,3	4 259,4	-	168,9
Алматы	419,5	32,1	384,5	2,8
Атырау	55,3	8,9	46,4	-
Батыс Қазақстан	728,7	728,7	-	-
Жамбыл	2 043,9	1 681,1	80,5	282,3
Қарағанды	14 412,4	14 283,2	129,2	-
Қостанай	1 848,3	1 845,3	3,0	-
Кызылорда	28,3	-	-	28,3
Маңғыстау	133,0	133,0	-	-
Оңтүстік Қазақстан	4 422,5	4 168,6	253,8	-
Павлодар	35 420,1	34 902,9	-	517,2
Солтүстік Қазақстан	2 751,0	2 659,0	-	92,0
Шығыс Қазақстан	5 102,6	1 861,5	3 034,2	206,8
Астана қаласы	31,1	20,3	10,8	-
Алматы қаласы	7 711,2	3 978,5	3 455,3	277,4

7.13 2009 жылы өткізілген инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение реализованной инновационной продукции в 2009 году

пайызбен

в процентах

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде		
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер
	Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	в том числе		
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция
Қазақстан Республикасы	0,97	0,86	0,09	0,02
одан:				
Өңдеу өнеркәсібі	3,31	2,99	0,28	0,05
соның ішінде:				

Республика Казахстан
из них:
Обрабатывающая промышленность
в том числе:

Жалғасы

Продолжение

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Тамақ өнімдерін өндіру	0,36	0,30	0,06	0,00	Производство продуктов питания
Сусындарды өндіру	0,08	0,05	0,03	0,00	Производство напитков
Темекі өнімдерін өндіру	-	-	-	-	Производство табачных изделий
Тоқыма бұйымдарын өндіру	0,01	0,01	-	-	Производство текстильных изделий
Киім өндіру	0,00	0,00	0,00	-	Производство одежды
Былғары және оған жататын өнімдерді өндіру	0,01	0,01	-	-	Производство кожаной и относящейся к ней продукции
Жиһаздан басқа ағаштан және тоздан жасалған бұйымдарды өндіру;					Производство деревянных и пробковых изделий,
сабаннан және өруге арналған материалдан жасалған бұйымдар өндіру	0,00	0,00	-	-	кроме мебели; производство изделий из соломки и материалов для плетения
Қағаз және қағаздан жасалған өнімдер өндіру	0,01	0,00	0,01	-	Производство бумаги и бумажной продукции
Жазылған материалдарды басып шығару және жаңғырту	0,05	-	0,05	-	Печать и воспроизведение записанных материалов
Кокс және мұнай өңдеу өнімдерін өндіру	0,08	0,08	-	-	Производство кокса и продуктов нефтепереработки
Химиялық өнеркәсіп өнімдерін өндіру	0,29	0,28	0,01	0,00	Производство продуктов химической промышленности

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	в том числе			
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Негізгі фармацевтикалық өнімдерді өндіру	0,03	0,02	0,01	-	Производство основных фармацевтических продуктов
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	0,05	0,05	-	-	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Өзге металл емес минералдық өнімдерді өндіру	0,14	0,13	0,00	0,01	Производство прочей неметаллической минеральной продукции
Металлургия өнеркәсібі	1,77	1,74	0,01	0,01	Металлургическая промышленность
Машиналар мен жабдықтардан басқа дайын металл бұйымдарын жасау	0,06	0,03	0,03	0,00	Производство готовых металлических изделий, кроме машин и оборудования
Компьютерлер, электрондық және оптикалық бұйымдарды жасау	0,09	0,08	-	0,01	Производство компьютеров, электронной и оптической продукции
Электр жабдықтарын жасау	0,09	0,06	0,03	-	Производство электрического оборудования
Басқа санаттарға кіргізілмеген машиналар мен жабдықтар жасау	0,06	0,06	0,00	0,00	Производство машин и оборудования, не включенных в другие категории
Автокөлік құралдарын, трейлерлер және жартылай тіркемелер жасау	0,07	0,03	0,04	-	Производство автотранспортных средств, трейлеров и полуприцепов

Соңы

Окончание

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	в том числе			
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Өзге де көлік құралдарын жасау	0,02	0,02	-	-	Производство прочих транспортных средств
Жиһаз жасау	0,00	0,00	-	-	Производство мебели
Өзге дайын бұйымдарды жасау	-	-	-	-	Производство прочих готовых изделий
Машиналар мен жабдықтарды жөндеу және орнату	0,02	0,02	-	0,00	Ремонт и установка машин и оборудования

7.14 Технологиялық инновацияға жұмсалған жалпы шығындар құрылымы

Структура затрат на технологические инновации

млн. теңге

млн. теңге

	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1	61 050,9	Всего
соның ішінде:						в том числе:
жаңа өнімдерді, қызмет көрсетуді және оларды өндіру әдісін (табыстау), жаңа өндірістік процестерді зерттеу және әзірлеу	12 907,5	13 718,2	6 307,9	17 800,5	7 338,7	исследование и разработка новых продуктов, услуг и методов их производства (передачи), новых производственных процессов
технологиялық инновациямен байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алу	39 810,1	40 423,8	58 083,1	74 089,5	47 764,8	приобретение машин и оборудования, связанных с технологическими инновациями
жаңа технологияларды сатып алу	2 107,6	1 827,0	1 214,5	2 973,0	1 312,4	приобретение новых технологий

	2005	2006	2007	2008	2009	
одан:						из них:
өнертабыстарды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді пайдалануға лицензиясы, патент алу құқығы	179,3	533,7	29,4	15,9	37,1	права на патенты, лицензии на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей
патентсіз технологиялар сатып алу	33,8	приобретение беспатентных технологий
тауарларлық таңбаларды сатып алу	8,3	приобретение товарных знаков
бағдарламалық құралдарды сатып алу	1 477,4	1 224,8	795,7	706,4	365,9	приобретение программных средств
өндірістік жобалау, жаңа өнімдерді шығаруға арналған өндірісті дайындаудың басқа түрлері, жаңа қызмет көрсету немесе оларды өндіру (табыстау) әдісін енгізу	4 900,9	1 500,3	4 194,2	11 553,1	2 907,6	производственное проектирование, другие виды подготовки производства для выпуска новых продуктов, внедрения новых услуг или методов их производства (передачи)
инновациялармен байланысты персоналды оқыту және дайындау	580,4	155,5	106,7	666,5	1 271,4	обучение и подготовка персонала, связанного с инновациями
маркетингтік зерттеулер	351,7	288,0	189,5	125,7	48,1	маркетинговые исследования
технологиялық инновацияға жұмсалған өзге шығындар	4 953,4	20 848,3	12 631,8	5 545,4	-	прочие затраты на технологические инновации

7.15 Облыстар бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары
Затраты на технологические инновации предприятий по областям

млн. теңге	2005	2006	2007	2008	млн. тенге	2009
Қазақстан Республикасы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1		61 050,9
Ақмола	2 011,7	2 152,2	1 688,8	129,0		389,5
Ақтөбе	5 681,6	4 705,3	14 047,3	9 398,0		1 670,3
Алматы	1 900,1	1 391,9	1 222,7	26,7		90,4
Атырау	895,4	5 336,1	311,1	180,7		88,5

Соңы	Оқончание				
	2005	2006	2007	2008	2009
Батыс Қазақстан	298,7	354,2	2 341,0	1 328,0	414,3
Жамбыл	1 744,7	1 746,6	1 752,9	2 367,4	811,2
Қарағанды	21 454,4	21 065,9	10 912,0	19 165,3	1 857,8
Қостанай	351,0	2 298,4	5 810,2	1 632,3	66,4
Қызылорда	35,6	200,4	190,0	333,3	199,0
Маңғыстау	8 012,1	2 651,8	933,4	7 614,3	1 659,9
Оңтүстік Қазақстан	2 148,6	2 427,7	2 603,7	1 367,9	713,0
Павлодар	375,8	1 405,7	24 568,5	20 368,5	28 834,0
Солтүстік Қазақстан	34,8	13 811,5	72,9	1 320,3	301,0
Шығыс Қазақстан	7 464,4	6 760,1	9 449,6	37 133,6	18 787,7
Астана қаласы	5 395,0	4 867,2	1 021,1	1 668,9	1 847,2
Алматы қаласы	9 285,1	8 811,0	6 598,1	9 425,9	3 320,7

7.16 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности

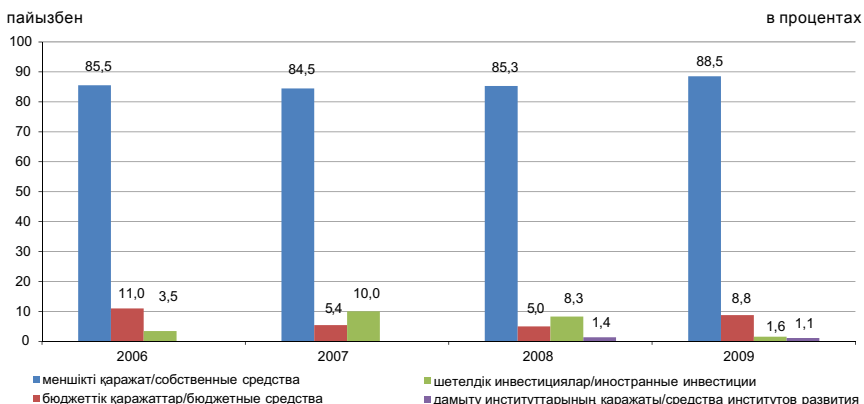
	млн. тенге					млн. тенге
	2005	2006	2007	2008	2009	
Қазақстан Республикасы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1	61 050,9	Республика Казахстан
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік меншік	4 072,5	7 069,5	4 650,7	6 572,9	4 691,6	государственная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	44 056,5	68 689,5	48 472,1	71 469,9	41 074,3	частная собственность
	18 959,9	4 226,9	30 400,6	35 417,3	15 285,0	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

7.17 Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования

	млн. тенге					млн. тенге
	2005	2006	2007	2008	2009	
Барлығы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1	61 050,9	Всего
соның ішінде:						в том числе:
республикалық бюджет	5 381,8	6 478,4	4 359,7	5 613,2	4 968,3	республиканский бюджет
жергілікті бюджет	106,1	2 321,2	184,5	36,9	378,4	местный бюджет
меншікті қаражат	43 936,8	68 407,3	70 576,3	96 860,0	54 059,9	собственные средства

Соңы						Оқончание
	2005	2006	2007	2008	2009	
шетелдік инвестициялар	14 994,7	2 762,7	8 379,7	9 413,6	961,5	иностранные инвестиции
олардан:						из них:
ТМД елдері	70,0	0,7	46,6	46,4	117,7	страны СНГ
венчурлық қорлар	-	-	-	-	-	венчурные фонды
кредиттер мен қарыздарды алу арқылы	-	-	-	-	843,8	с привлечением кредитов и займов
дамыту институттарының қаражаты	2 669,4	16,3	23,2	1 536,3	682,8	средства институтов развития
олардан:						из них:
инновациялық гранттар	-	3,8	5,8	40,8	230,9	инновационные гранты

Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша
Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования

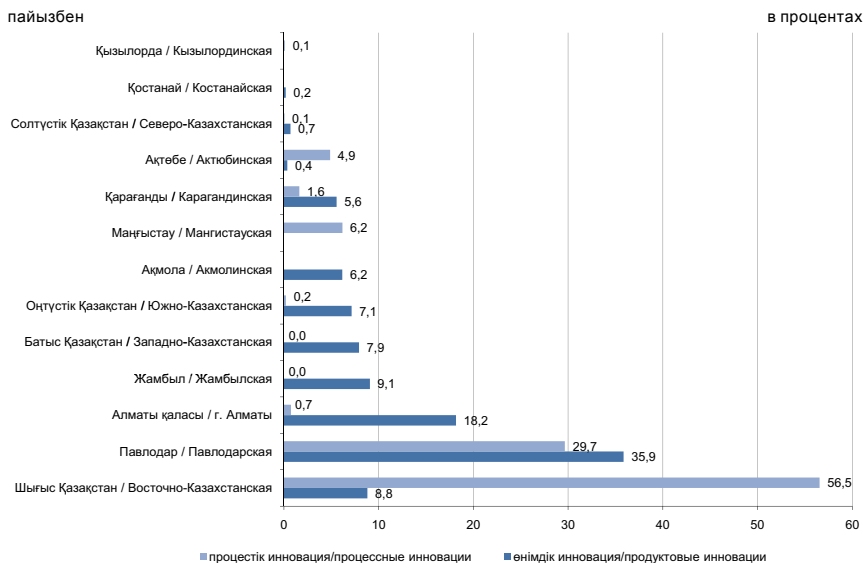

**7.18 Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар
Затраты на технологические инновации в промышленности**

млн. тенге	Барлығы												соның ішінде				млн. тенге
	өнімдік инновация												процестік инновация				
	в том числе																
	продуктовые инновации												процессные инновации				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009		
Қазақстан Республикасы	56 016,5	71 513,4	76 264,9	97 463,7	31 034,8	15 144,3	29 521,4	8 922,5	11 630,9	4 617,9	40 872,2	41 992,0	67 342,4	85 632,8	26 416,9		
Ақмола	2 011,7	2 152,2	1 688,8	77,6	284,7	458,3	1 137,9	310,9	12,0	284,7	1 553,4	1 014,3	1 377,9	65,6	-		
Ақтөбе	5 646,3	4 577,3	13 992,7	8 904,0	1 305,6	144,5	48,3	96,0	1 597,1	16,8	5 501,8	4 529,0	13 896,7	7 306,9	1 288,8		
Алматы	1 544,0	1 375,3	1 222,7	9,3	1,3	789,5	1 375,3	1 200,6	9,3	1,3	754,5	-	22,1	-	-		
Атырау	167,5	5 221,4	208,2	73,0	-	92,5	5 066,1	31,4	14,5	-	75,0	155,3	176,8	58,5	-		
Батыс Қазақстан	251,2	354,2	2 341,0	1 296,2	366,1	126,6	294,8	495,2	74,4	366,1	124,6	59,4	1 845,8	1 221,8	-		
Жамбыл	1 511,9	1 381,4	1 241,3	714,2	420,3	119,5	263,4	611,8	472,4	419,1	1 392,4	1 118,0	629,5	241,8	1,2		
Қарағанды	21 244,5	20 770,8	10 437,3	17 607,1	688,8	138,2	292,4	156,9	53,0	257,1	21 106,3	20 478,4	10 280,4	17 554,1	431,7		
Қостанай	296,8	2 232,0	5 678,0	97,6	8,1	51,1	170,5	264,6	4,4	8,1	245,7	2 061,5	5 413,4	93,2	-		
Қызылорда	33,8	200,4	190,0	185,0	28,3	12,2	15,7	21,2	-	-	21,6	184,7	168,8	185,0	28,3		
Маңғыстау	7 923,0	2 647,1	372,9	6 749,9	1 630,6	7 529,8	2 443,0	195,3	1 258,5	-	393,2	204,1	177,6	5 491,4	1 630,6		
Оңтүстік Қазақстан	2 107,1	2 030,0	2 351,5	833,9	385,9	128,7	47,7	927,5	773,8	329,9	1 978,4	1 982,3	1 424,0	60,1	56,0		
Павлодар	309,6	1 400,1	24 566,2	20 103,4	9 489,0	17,9	35,6	614,6	499,5	1 655,9	291,7	1 364,5	23 951,6	19 603,9	7 833,1		
Солтүстік Қазақстан	1,3	13 774,7	46,9	556,4	47,3	1,3	13 739,8	46,9	556,4	31,8	-	-	34,9	-	15,5		
Шығыс Қазақстан	5 880,8	5 284,4	7 901,2	34 777,8	15 344,2	43,4	625,6	870,8	2 921,1	407,1	5 937,4	4 658,8	7 030,4	31 856,7	14 937,1		
Астана қаласы	5 380,9	4 867,3	189,8	2,0	1,0	5 380,8	1 184,2	0,8	2,0	1,0	0,1	3 683,1	1 890	-	-		
Алматы қаласы	1 706,1	3 245,1	3 836,6	5 476,4	1 033,5	110,1	2 781,2	3 078,1	3 382,5	839,1	1 596,0	463,9	758,5	2 093,9	194,4		

2009 жылы өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар құрылымы

Структура затрат на технологические инновации в промышленности в 2009 году

**Қысқаша әдіснамалық
түсініктемелер**

Ғылым

Статистикалық деректер ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүзеге асыратын кәсіпорындар мен ұйымдарды, сондай-ақ ғылыми-техникалық жұмыстарды орындайтын жоғары оқу орындарын қамтиды. Ұйымдар қызметтің мынадай секторлары бойынша сынып-талады: мемлекеттік, кәсіпкерлік, жоғары білім, жеке коммерциялық емес. Қызмет секторлары Экономикалық ынтымақтастық пен даму ұйымдарының (ЭЫДҰ) ғылыми зерттеулері мен әзірлемелері статистикасы бойынша (Фраскати басшылығы) ресми ұсынымдарға сәйкес келтірілген.

Мемлекеттік сектор құрамына: мемлекеттік басқаруды қамтамасыз ететін және тұтастай қоғам сұранымын қанағаттандыратын министрліктер мен ведомстволардың ұйымдары; толық немесе негізінен үкімет қаржыландыратын және бақылайтын табысты емес ұйымдар жатады.

Кәсіпкерлік секторға: негізгі қызметі өнімдерді өндіру немесе сату мақсатындағы қызметпен байланысты, соның ішінде мемлекет меншігіндегі барлық ұйымдар мен кәсіпорындар; жоғарыда аталған ұйымдарға қызмет көрсететін жеке табысты емес ұйымдар кіреді.

Жоғары білім секторына: қаржыландыру көзі мен құқықтық мәртебесіне қарамастан университеттер мен жоғары оқу орындары, сондай-ақ олардың бақылауындағы немесе олармен қауымдастырылған ғылыми-зерттеу институттары, эксперименттік станциялар, клиникалар кіреді.

**Краткие методологические
пояснения**

Наука

Статистическое обследование охватывает предприятия и организации, осуществляющие научные исследования и разработки, а также высшие учебные заведения, выполняющие научно-технические работы. Организации классифицируются по следующим секторам деятельности: государственный, предпринимательский, высшего образования, частный некоммерческий. Сектора деятельности приведены в соответствии с официальными рекомендациями Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР) по статистике научных исследований и разработок (Руководство Фраскати).

В состав **государственного сектора** входят: организации министерств и ведомств, обеспечивающие управление государством и удовлетворение потребностей общества в целом; неприбыльные организации, полностью или в основном финансируемые и контролируемые правительством.

Предпринимательский сектор включает: все организации и предприятия, чья основная деятельность связана с производством продукции или услуг в целях продажи, в том числе находящиеся в собственности государства; частные неприбыльные организации, обслуживающие вышеназванные организации.

В сектор высшего образования входят: университеты и другие высшие учебные заведения, независимо от источников финансирования и правового статуса, а также находящиеся под их контролем либо ассоциированные с ними научно-исследовательские институты, экспериментальные станции, клиники.

Частный некоммерческий сектор состоит из частных организа-

Жеке коммерциялық емес сектор пайда табуды көздемейтін жеке ұйымдардан тұрады (кәсіподақ ұйымдары, кәсіби қоғамдар, қоғамдық ұйымдар және т.б.).

Ғылым кадрлары

Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал - шығармашылық қызметі жүйелі негізде жүзеге асырылатын, ғылыми білімдердің жиынтығын көбейтуге және білімдерді қолданатын жаңа салаларды іздеуге бағытталған, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуымен байланысты тікелей қызмет көрсетумен айналысатын адамдар жиынтығы. Зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар (жоғары оқу орындарының тиісті бөлімшелері, өнеркәсіп кәсіпорындары мен басқалары) қызметкелерінің тізімдік құрамы ретінде ескеріледі.

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал құрамында төрт санат ерекшеленеді: зерттеушілер, техниктер, көмекші персонал және өзге персонал.

Зерттеушілер – ғылыми зерттеулермен және әзірлемелермен кәсіби айналысатын және жаңа білімді, өнімдерді, әдістер мен жүйелерді құруды, сондай-ақ көрсетілген қызмет түрлерін басқаруды тікелей жүзеге асыратын мамандар. Зерттеушілердің әдетте жоғары кәсіби білімі болады.

Техниктер – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге қатысатын, әдетте зерттеушілердің басшылығымен техникалық қызметтерді орындайтын қызметкерлер.

Көмекші персонал – зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге байланысты қосалқы қызмет атқаратын қызметкерлер: жоспарлы-

ций, не ставящих своей целью получение прибыли (профсоюзные организации, профессиональные общества, общественные организации и т.д.).

Кадры науки

Персонал, занятый исследованиями и разработками - совокупность лиц, чья творческая деятельность, осуществляемая на систематической основе, направлена на увеличение суммы научных знаний и поиск новых областей применения этих знаний, а также занятых оказанием прямых услуг, связанных с выполнением исследований и разработок. Персонал, занятый исследованиями и разработками, учитывается как списочный состав работников организаций (соответствующих подразделений высших учебных заведений, промышленных предприятий и др.), выполняющих исследования и разработки.

В составе персонала, занятого исследованиями и разработками, выделяются четыре категории: исследователи, техники, вспомогательный персонал и прочий персонал.

Исследователи – специалисты, профессионально занимающиеся научными исследованиями и разработками и непосредственно осуществляющие создание новых знаний, продуктов, процессов, методов и систем, а также управление указанными видами деятельности. Исследователи обычно имеют высшее профессиональное образование.

Техники – работники, которые участвуют в проведении научных исследований и разработок, выполняя технические функции, как правило, под руководством исследователей.

Вспомогательный персонал – работники, выполняющие вспомогательные функции, связанные с проведением исследований и разработок: работники планово-экономических,

экономикалық, қаржылық бөлімшелердің, патенттік қызметтердің, ғылыми-техникалық ақпараттар бөлімшелерінің, ғылыми-техникалық кітапханалардың қызметкерлері; монтаж, жөндеу, қызмет көрсету және ғылыми жабдықтар мен приборларды жөндеуді жүзеге асыратын жұмысшылар; тәжірибелік (эксперименттік) өндірістің жұмысшылары; жоғары және орта кәсіби білімі жоқ зертханашылар.

Өзге қызметкерлерге бухгалтерия, кадр қызметі, кеңсе, материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімшелерінің қызметкерлері және т.б. қызметкерлер жатады.

Бөлімде қызметкелер саны жыл соңына келтіріледі.

Материалдық-техникалық база

Ғылыми ұйымдардың балансына кіретін және олардың негізгі қызмет процесінде пайдаланылатын **зерттеулер мен әзірлемелердің негізгі құралдарына** үйлер мен ғимараттар, беріліс құрылғылары, машиналар, жабдық соның ішінде тәжірибелік-эксперименттік қондырғылар, ғылыми приборлар, автоматтандыру құралдары мен есептеу техникасы, көлік құралдары, аспап, инвентарь және басқалары жатады.

Материалдық негізгі құрал-жабдықтар – ақшалай емес активтер, материалдық-заттай нысаны бар, жылжымайтын мүлікті қоса (жер, үйлер, ғимараттар мен жерге байланысты басқа объектілер), субъектілер тауарлар мен қызметтерді өндіру немесе жеткізу үшін, субъектілерге жалға беру үшін немесе өкімшілік мақсаттар үшін және бір жылдан астам уақытта пайдаланылады деп болжанатын машиналар мен жабдықтар.

Материалдық емес активтер – «сезілмейтін құндылық» берілген және кәсіпорынға ұзақ мерзім бойы немесе

финансовых подразделений, патентных служб, подразделений научно-технической информации, научно-технических библиотек; рабочие, осуществляющие монтаж, наладку, обслуживание и ремонт научного оборудования и приборов; рабочие опытных (экспериментальных) производств; лаборанты, не имеющие высшего и среднего профессионального образования.

Прочие работники включают работников бухгалтерии, кадровой службы, канцелярии, подразделений материально-технического обеспечения и т.д.

Численность работников в разделе приводится на конец года.

Материально-техническая база

Основные средства научных исследований и разработок, состоящие на балансе научных организаций и используемые в процессе их основной деятельности, включают здания и сооружения, передаточные устройства, машины, оборудование, в том числе опытно-экспериментальные установки, научные приборы, средства автоматизации и вычислительную технику, транспортные средства, инструмент, инвентарь и др.

Материальные основные средства – неденежные активы, имеющие материально-вещественную форму, включая недвижимость (земля, здания, сооружения и другие объекты, связанные с землей), машины и оборудование, которые используются субъектом для производства или поставки товаров и услуг, для сдачи в аренду другим субъектам либо для административных целей и которые предполагается использовать в течение более чем одного года.

Нематериальные активы – активы, наделенные «неосязаемой ценностью» и приносящие предприятию дополнительный доход в течение

тұрақты қосымша табыс әкелетін активтер. Материалдық емес активтерге тауарлардың шығарылған орны тіркелген тауарлық белгілер, гудвилл, «ноу-хау», лицензиялар, зияткерлік меншік, ұйымдастыру шығыстары, табиғи ресурстарды пайдалану құқығы, өндірістік ақпараттарды пайдалану құқығы, бағдарламалық қамтамасыз ету және басқалары жатады.

Негізгі капиталға инвестициялар – бұл үйлер мен ғимараттарға; машиналар мен жабдықтарға; малға; өсімдікке; пайдалы қазбаларды барлауға; компьютерлік және бағдарламалық қамтамасыз етуге; әдеби және көркем шығармалардың түпнұсқасына; жаңа ақпаратқа; арнаулы білімге; өндірісте пайдаланылуы бірліктермен шектелетін салым.

Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуына жұмсалған ақшалай түрдегі нақты шығыстар.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар ішкі және сыртқы болып бөлінеді.

Ішкі шығындар есепті жыл ішінде кәсіпорындардың өз күшімен орындалады, олар өз кезегінде ағымдағы және күрделі шығындарға бөлінеді. Жұмыс түрлері бойынша іргелі, қолданбалы зерттеулер, әзірлемелер болып топтастырылады.

Сыртқы шығындар – есеп берген ұйымдардың шарттары бойынша тараптық ұйымдар орындаған ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің құны.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер – ғылыми білімнің жиынын көбейту және оларды тәжірибеде қолдануға жаңа салалар іздеу мақсатында жүйелілік негізде жүзеге асырылатын ғылыми қызмет.

длительного времени или постоянно. К нематериальным активам относят товарные знаки, зарегистрированные места происхождения товаров, гудвилл, «ноу-хау», лицензии, интеллектуальную собственность, организационные расходы, право на пользование природными ресурсами, право на использование производственной информации, программное обеспечение и другие.

Инвестиции в основной капитал – это вложения в здания и сооружения; машины и оборудование; скот; насаждение; разведку полезных ископаемых; компьютерное и программное обеспечение; оригиналы литературных и художественных произведений; новую информацию; специальные знания; использование, которых в производстве ограничивается единицами.

Выполнение научно-технических работ и финансирование науки

Затраты на научные исследования и разработки – фактические расходы в денежной форме на выполнение научных исследований и разработок.

Различают внутренние и внешние затраты на научные исследования и разработки.

Внутренние затраты выполняются собственными силами предприятия в течение отчетного года, в их составе различают текущие и капитальные затраты. Группируются по видам работ фундаментальные, прикладные исследования, разработки.

Внешние затраты – стоимость научных исследований и разработок, выполненных сторонними организациями по договорам с отчитывающейся организацией.

Научные исследования и разработки - научная деятельность, осуществляемая на систематической основе, с целью увеличения суммы научных знаний и поиска новых областей их практического применения.

В состав научных исследований

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер құрамына іргелі, қолданбалы зерттеулер мен ғылыми-техникалық әзірлемелер кіреді.

Іргелі зерттеулерге жаңа білімдерді пайдалануға байланысты қандай да бір нақты мақсат қоймай жаңа білім алуға бағытталған эксперименттік немесе теориялық зерттеулер жатады. Олардың нәтижесі – болжамдар, теориялар, әдістер, т.с.с. Іргелі зерттеулер алынған ғылыми нәтижелерді іс жүзінде пайдалану мүмкіндіктерін ашу үшін қолданбалы зерттеулер жүргізу туралы ұсыныс берумен, ғылыми жарияланымдар, т.с.с. жасаумен аяқталуы мүмкін.

Қолданбалы зерттеулер дегеніміз – нақты түпнұсқа міндеттерді шешу мақсатында жаңа білімдер алуға бағытталған жаңа маңызды жұмыстар. Қолданбалы зерттеу іргелі зерттеулердің нәтижелерін пайдаланудың мүмкін болатын жолдарын, бұрын қалыптасқан проблемаларды шешудің жаңа әдістерін анықтайды.

Ғылыми-техникалық әзірлемелерге зерттеулер және/немесе практикалық тәжірибе нәтижесінде алынған бар білімге негізделген, және жаңа материалдарды, өнімдерді, процестерді, құрылғыларды, қызмет көрсетуді, жүйелерді немесе әдістерді құруға бағытталған жүйелік жұмыстар жатады. Бұл жұмыстар сондай-ақ бар объектілерді елеулі жетілдіруге бағытталуы мүмкін.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелігі

Өнеркәсіптік меншік – авторлық құқығы қорғалатын әдебиет пен өнер шығармаларынан басқа зияткерлік меншіктің жеке түрі.

Өнертабыс – техникалық проблемаларды шешу мақсатында білімді жүйелендірудің мүмкін бола-

и разработок включаются фундаментальные, прикладные исследования и научно-технические разработки.

К фундаментальным исследованиям относятся экспериментальные или теоретические исследования, направленные на получение новых знаний без какой-либо конкретной цели, связанной с использованием этих знаний. Их результат – гипотезы, теории, методы и т.п. Фундаментальные исследования могут завершаться рекомендациями о проведении прикладных исследований для выявления возможностей практического использования полученных научных результатов, научными публикациями и т.д.

Прикладные исследования представляют собой оригинальные работы, направленные на получение новых знаний с целью решения конкретных практических задач. Прикладные исследования определяют возможные пути использования результатов фундаментальных исследований, новые методы решения ранее сформулированных проблем.

К научно-техническим разработкам относятся систематические работы, которые основаны на существующих знаниях, полученных в результате исследований и/или практического опыта, и направлены на создание новых материалов, продуктов, процессов, устройств, услуг, систем или методов. Эти работы могут быть также направлены на значительное усовершенствование уже имеющихся объектов.

Результативность научных исследований и разработок

Промышленная собственность – частный вид интеллектуальной собственности, за исключением произведений литературы и искусства, которые охраняются авторским правом.

Изобретение – один из возможных вариантов систематизации знаний с

тын түрлерінің бірі, жазбаша түрде алдын ала патентпен және патент түрінде тіркеледі. Құрылғы, әдіс, зат, микроағза, өсімдіктер мен жануарлар клеткаларының тегі, сондай-ақ олардың жаңа мақсаттар бойынша қолдану өнертабыс объектілері бола алады. Өнертабысқа құқықтық қорғау беріледі, егер ол жаңа, өнертабыстық деңгейі (яғни айқын болып табылмаса) бар және өнеркәсіпте қолданылатын болса. Қазақстанда өнертабысқа құқық заңмен қорғалады және Қазақстан Республикасының алдын ала патентімен және Қазақстан Республикасының патентімен куәландырылады.

Қазақстан Республикасының алдын ала патенті ресми сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 5 жыл бойы күшін сақтайды, оның қолданылуы ұзартылуы мүмкін, бірақ ол үш жылдан аспауы керек.

Қазақстан Республикасының патенті мәні бойынша сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 20 жыл бойы күшін сақтайды.

Өндіріс құрал-жабдықтары мен тұтыну заттарын, сондай-ақ олардың құрамдас бөліктерін конструкциялық орындау **пайдалы модельдерге** жатады.

Егер пайдалы модель жаңа және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса Қазақстан Республикасы құқықтық қорғау береді.

Пайдалы модельге берілетін Қазақстан Республикасының патенті ресми сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 5 жыл бойы күшін сақтайды, оның ұзарту мүмкіндігі бар, бірақ 3 жылдан аспауы керек.

Өнеркәсіптік үлгі – жаңа және сыртқы түрінің елеулі ерекшелікті шешімі бар, оның техникалық және эстетикалық ерекшеліктерінің бірлігі жетілетін бұйым.

Өнеркәсіптік үлгіге бұйымның

целью решения технической проблемы, фиксируется в письменной форме в виде предпатента и патента. Объектами изобретения могут являться устройства, способ, вещество, штамм микроорганизма, клеток растений и животных, а также их применение по новому назначению. Изобретению предоставляется правовая охрана, если оно является новым, имеет изобретательский уровень (т.е. не является очевидным) и промышленно применимо. В Казахстане право на изобретение охраняется законом и удостоверяется предварительным патентом Республики Казахстан и патентом Республики Казахстан.

Предварительный патент Республики Казахстан выдается после проведения формальной экспертизы и действует в течение 5 лет с возможностью продления, но не более чем на три года.

Патент Республики Казахстан выдается после проведения экспертизы по существу и действует в течение 20 лет.

Полезная модель – конструктивное выполнение средств производства и предметов потребления, а также составных частей.

Полезной модели предоставляется правовая охрана Республики Казахстан, если она является новой и промышленно применимой.

Патент Республики Казахстан на полезную модель выдается после проведения формальной экспертизы и действует в течение 5 лет с возможностью продления, но не более чем на 3 года.

Промышленный образец – новое и обладающее существенными отличиями решение внешнего вида изделия, в котором достигается единство его технических и эстетических свойств.

К промышленным образцам относятся художественно-конструкторское решение изделия, определяющие его внешний вид. Промышленному образцу

сыртқы түрін айқындайтын көркемдік-конструкторлық шешім жатады. Өнеркәсіптік үлгіге Қазақстан Республикасы құқықтық қорғау береді, егер ол жаңа, бірегей және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса.

Тауар таңбасы (сондай-ақ қызмет көрсету таңбасы) – бұл бір өндірушілердің тауарлары және/немесе қызметтерін басқа өндірушілердің біртектес тауарлары және/немесе қызметтерінен ажырату үшін пайдаланылатын тіркелген белгі.

Белгіленген тәртіпте тіркелген тауар таңбасы оны пайдалануға толық құқық береді.

Тауар таңбасы ретінде сөздік, кестелік, құрастырылмалы, көлемді, сондай-ақ дыбыстық белгі тіркелуі мүмкін. Тауар таңбасын тіркеу үшін жекелеген заңмен сараптама жасалғаннан кейін белгіленген нысанда өтінім беруі керек, бір жыл өткен соң таңба Мемлекеттік тізілімге енгізіледі және иесіне оның ерекше құқығын куәландыратын куәлік беріледі.

Қазақстан Республикасының тауар таңбасына берілетін куәлігі өтінім берген сәттен бастап 10 жыл бойы күшін сақтайды және оның қолданылу мерзімі әр кезде 10 жылға ұзартылуы мүмкін.

Инновациялар

Инновациялық қызмет – жаңаға идеяларды түрлендіруге байланысты қызмет түрі немесе рынокқа енгізілген жетілдірілген өнім; практикалық қызметте пайдаланылған жаңа немесе жетілдірілген технологиялық процесс; әлеуметтік қызметтерге жаңа тәсіл. Жиынтығында инновацияға әкелетін ғылыми-техникалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар кешенін болжайды.

предоставляется правовая охрана Республики Казахстан, если он является новым, оригинальным и промышленно применимым.

Товарный знак (а также знак обслуживания) – это зарегистрированное обозначение, используемое для отличия товаров и/или услуг одних производителей от однородных товаров и/или услуг других производителей.

Зарегистрированный в установленном порядке товарный знак позволяет получить исключительное право на его использование.

В качестве товарного знака может быть зарегистрировано словесное, графическое, комбинированное, объемное, а также звуковое обозначение. Для регистрации товарного знака необходимо подавать заявку по установленной форме, после проведения определенной законом экспертизы по истечении года знак вносится в Государственный реестр и владельцу выдается свидетельство, удостоверяющее его исключительное право.

Свидетельство Республики Казахстан на товарный знак действует в течение 10 лет с момента подачи заявки, и срок его действия может продлеваться каждый раз на период 10 лет.

Инновации

Инновационная деятельность – вид деятельности, связанный с трансформацией идей в новый или усовершенствованный продукт, внедренный на рынке; в новый или усовершенствованный технологический процесс, использованный в практической деятельности; новый подход к социальным услугам. Предполагает комплекс научно-технических, организационных, финансовых и коммерческих мероприятий, которые в совокупности приводят к инновациям.

Технологиялық инновациялар деп әзірлемемен, сондай-ақ инновацияны енгізумен байланысты ұйымдар қызметі түсіндіріледі. Көбіне өнеркәсіпте - технологиялық жаңа өнімдер мен процестер, сондай-ақ өнімдер мен процестердегі елеулі технологиялық жетілдірулер; қызмет көрсету салаларында – технологиялық жаңа немесе елеулі жетілдірілген қызметтер немесе қызмет өндірудің (табыстаудың) жетілдірілген тәсілдері.

Технологиялық жаңа өнім – бұл технологиялық сипаттамалары (функционалдық белгілері, конструкциялық орындалуы, қосымша операциялар, сондай-ақ қолданылатын материалдар мен компоненттер құрамы) немесе шамаланған пайдаланылуы негізіндегі жаңа, не осыған ұқсас бұрын шығарылған өнімдерден елеулі айырмашылығы бар өнім. Мұндай инновациялар негізіндегі жаңа технологияларда немесе бар технологиялардың жаңа пайдалануға сәйкес келуі немесе зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесін пайдалануда негізделуі мүмкін.

Технологиялық жетілдірілген өнім – бұл, сапалық сипаттамаларды жақсартуға, ең жоғары тиімді компоненттерді немесе материалдарды, бір немесе одан көп техникалық қосалқы жүйелерді жартылай өзгертуді (кешенді өнім үшін) пайдалану арқылы өндірістің экономикалық тиімділігін арттыруға арналған қолда бар өнім.

Инновациялық өнім – түрлі дәрежеде технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнім. Мына бұйымдарды қамтиды:

- 1) жаңа (қайта енгізілген) – радикалдық өнімдік инновация;
- 2) жетілдірілген бұйымдар;
- 3) жаңа немесе өндірістің елеулі жетілдірілген әдістерінде құрылған бұйымдар - өзге де инновациялық өнімдер.

Под технологическими инновациями подразумевается деятельность организации, связанная как с разработкой, так и с внедрением инноваций. В частности, в промышленности – технологически новых продуктов и процессов, а также значительных технологических усовершенствований в продуктах и процессах; в отраслях сферы услуг – технологически новых или значительно усовершенствованных услуг и новых или усовершенствованных способов производства (передатки) услуг.

Технологически новый продукт – это продукт, чьи технологические характеристики (функциональные признаки, конструктивное выполнение, дополнительные операции, а также состав применяемых материалов и компонентов) или предполагаемое использование принципиально новые, либо существенно отличаются от аналогичных ранее производимых продуктов. Такие инновации могут быть основаны на принципиально новых технологиях, либо на сочетании существующих технологий в новом использовании, либо на использовании результатов исследований и разработок.

Технологически усовершенствованный продукт – это существующий продукт, для которого улучшаются качественные характеристики, повышается экономическая эффективность производства путем использования более высокоэффективных компонентов или материалов, частичного изменения одной или более технических подсистем (для комплексной продукции).

Инновационная продукция – продукция, подвергавшаяся технологическим изменениям разной степени. Охватывает изделия:

- 1) новые (вновь внедренные) – радикальная продуктовая инновация;
- 2) изделия, подвергавшиеся усовершенствованию;
- 3) изделия, основанные на новых

Инновациялық белсенді кәсіпорындар – кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі, яғни қандай да бір инновациялық қызмет түрлерімен қамтылған инновациялық-белсенді кәсіпорындар сандарының зерттелетін кәсіпорындардың жалпы санына қатынасы ретінде анықталады.

Өнеркәсіпте инновацияның екі түрін бөліп қарастырады: өнімдік инновация және процестік инновация.

Өнімдік инновацияға технологиялық жаңа және технологиялық жетілдірілген өнімдерді әзірлеу және енгізу кіреді.

Процестік инновацияға технологиялық жаңа немесе өнімдерді табыстау әдістерін қоса технологиялық едәуір жетілдірілген өндірістік әдістерді әзірлеу және енгізу кіреді. Мұндай инновациялар жаңа өндірістік жабдықты, өндірістік процесті ұйымдастырудың жаңа әдістерін немесе олардың жиынтықтарын пайдалануда, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелер нәтижелерін пайдалануда негізделуі мүмкін.

Әдетте мұндай инновациялар өндірістің тиімділігін арттыруға немесе кәсіпорындарда бар өнімдерді табыстауға бағытталған, бірақ кәдімгі өндірістік тәсілдерді пайдалана отырып өндіруге немесе жеткізуге келмейтін технологиялық жаңа немесе жетілдірілген өнімдерді өндіруге немесе жеткізуге арнаулы мүмкін.

Өнеркәсіпте технологиялық инновацияға мынадай өзгерістер жатпайды:

- өнімдердегі (түсінде, сәнінде және т.б.) эстетикалық өзгерістер;

- оның конструкциялық орындалуын өзгеріссіз қалдыратын, осы немесе басқа өнімнің параметріне, құрамына, құнына жеткілікті елеулі әсер етпейтін елеусіз техникалық немесе өнімнің сыртқы өзгерісі,

или значительно усовершенствованных методах производства - прочая инновационная продукция.

Инновационная активность предприятий – уровень инновационной активности предприятий определяется как отношение количества инновационно-активных предприятий, т.е. занятых какими-либо видами инновационной деятельности, к общему числу обследуемых предприятий.

В промышленности различают два типа инноваций: продуктовые инновации и процессные инновации.

Продуктовые инновации включают в себя разработку и внедрение технологически новых и технологически усовершенствованных продуктов.

Процессные инновации включают в себя разработку и внедрение технологически новых или технологически значительно усовершенствованных производственных методов, включая методы передачи продуктов. Инновации такого рода могут быть основаны на использовании нового производственного оборудования, новых методов организации производственного процесса или их совокупности, а также на использовании результатов исследований и разработок. Такие инновации нацелены, как правило, на повышение эффективности производства или передачи уже существующей на предприятии продукции, но могут предназначаться также и для производства и поставки, технологически новых или усовершенствованных продуктов, которые не могут быть произведены, или поставлены, с использованием обычных производственных методов.

В промышленности к технологическим инновациям не относят следующие изменения:

- эстетические изменения в продуктах (в цвете, декоре и т.п.);

- незначительные технические или внешние изменения в продукте,

сондай-ақ оған енетін материалдар мен компоненттер.

Инновацияға жұмсалған шығындар кәсіпорындар ауқымында орындалатын инновациялық қызметтердің әр түрлі түрлерінің жүзеге асуымен байланысты ақшалай түрдегі нақты шығыстар. Жалпы шығындар құрамына ағымдағы және күрделі шығындар ескеріледі. Инновациялық қызмет түріне қарай, жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар бөліп көрсетіледі;

- заттандырылмаған технологияларды - өнертабыстарды пайдалануға лицензияларды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді, патенттерге құқықты, патентсіз лицензияларды, технологиялық мазмұндағы қызметтерді сатып алуға жұмсалған шығындар;

- өндірістік жобалауға жұмсалған шығындар;

- аспаптық дайындыққа, өндірісті ұйымдастыруға және іске қосуға; жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты дайындыққа және қайта дайындыққа жұмсалған шығындар;

- жаңа немесе жетілдірілген өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындар;

- жаңа өнімдерді рынокқа шығару бойынша маркетингтік зерттеулерге жұмсалған шығындар.

оставляющие неизменным его конструктивное исполнение, не оказывающие достаточно заметного влияния на параметры, свойства, стоимость того или иного изделия, а также входящих в него материалов и компонентов.

Затраты на инновации – фактические расходы в денежном выражении, связанные с осуществлением различных видов инновационной деятельности, выполняемой в масштабе предприятия. В составе общих затрат учитываются текущие и капитальные затраты. В зависимости от вида инновационной деятельности выделяются - затраты на научные исследования и разработки, связанные с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение неовещественных технологий – лицензий на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей, прав на патенты, беспатентных лицензий, услуг технологического содержания;

-затраты на производственное проектирование;

- затраты на инструментальную подготовку, организацию и пуск производства; на подготовку и переподготовку в связи с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение машин и оборудования, связанные с внедрением новых или усовершенствованных продуктов и технологических процессов;

- затраты на маркетинговые исследования по выпуску новых продуктов на рынок.

Қазақстанның 2005-2009 жылдардағы ғылымы және инновациялық қызметі /
Статистикалық жинақ / Астана, 2010
Наука и инновационная деятельность Казахстана 2005-2009/
Статистический сборник / Астана, 2010

Жауапты шығарушы: Қызмет көрсету статистикасы департаменті
Департамент директоры З.Р. Якупова
Тел. (87172) 749318

Ответственные за выпуск: Департамент статистики услуг
Директор Департамента З.Р. Якупова
Тел. (87172) 749318

Көлемі: 4,66 ЕБТ
Объем: 4,66 УПЛ

Таралымы: 300 дана
Тираж: 300 экз.

Компьютерлік беттеген «Дәме» ЖШС
Компьютерная верстка ТОО «Дәме»